

Haastavilla kasvu- paikoilla kasvivalintojen merkitys korostuu

Ulkoverhousremontti on hyvä
tilaisuus lisäeristämiseen

10

Varjoa, juomavettä ja sateensuojaa
– mukavat pihaolet lemmikeille

28

AKU ON KESTÄVÄ JA VAKAA VEDETTÄVÄ!

AKU

Takuu 2 vuotta

AKU CP350-LH PRO – Erikoisvarusteltu erittäin vahva

Lehtijouset

- Asennettuna:
- Kelkkavarustus
  - Kipin kaasujousi
  - Työkalulaatikko
  - Musta 100 cm kuomu
  - Lava 350 x 150 cm
  - Kantavuus 509 kg
  - Kokonaispaino 825 kg

TARJOUS!
2790 €
Norm. 3427 €

AKU CS300-LH – Vahva kuomukärky hyvillä varusteilla

Lehtijouset

- Vakiovarusteet:
- Erikoisvahva takalaita
  - Laminoitu, vesitiivis vanerilattia
  - Kippi
  - 100 cm musta kuomu
  - Lava 300 x 150 cm
  - Kantavuus 578 kg
  - Kokonaispaino 825 kg

TARJOUS!
2290 €
Norm. 2791 €

AKU BP750-L – Hitsattu ja upposinkitty

**KULKUTASOT
KAUPAN PÄÄLLE!**

TARJOUS!
1490 €
Norm. 1676 €

Etusi lähes 400 €!

1x1600 mm ja 2x500 mm

- Kantavuus 637 kg
- Kokonaispaino 825 kg
- Pituus 545 cm

AKU BE600-R – Hitsattu ja upposinkitty

**KULKUTASOT
KAUPAN PÄÄLLE!**

TARJOUS!
995 €
Norm. 1195 €

Etusi yli 350 €!

1x1600 mm ja 1x500 mm

- Kantavuus 688 kg
- Kokonaispaino 825 kg
- Pituus 455 cm

**AGCO
SUOMI**

AGCO SUOMI OY

Zatelliitintie 19, Kempele
www.agcosuomi.fi

Arvi Seppänen, 040 821 9139, arvi.seppanen@agcocorp.com
Jarno Ahonen, 040 759 7205, jarno.ahonen@agcocorp.com

Hinnat 30.4.2024 tai niin kauan kuin tavaraa riittää.
Hinta sisältää alv 24 %.

AURINKOPANEELIT
SÄÄSTÄVÄT
LUONTOA JA RAHAA

KATTOREMONTIT
20 VUODEN
KOKEMUKSELLA

OULUN
KATTOPALVELU

OULUN KATTOPALVELU OY

Haaransuontie 22, 90240 Oulu | p. 044 363 6844
www.oulunkattopalvelu.fi

Rakenna kotisi Ouluun

Meillä on jatkuvasti haettavissa noin 90 omakotitonttia. Tontteja on tarjolla mm. Haukiputaalta, Kellosta, Oulunsalosta, Yli-listä ja Ylikiimingistä.

Lisäksi 56 uutta vuokratonttia haettavana 12.8.-2.9.

Lue lisää www.ouka.fi/omakotitontit

OULU KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

AURINKOPANEELIT • ENERGIAVARAAJAT • LATAUSASEMAT

HYÖDYNÄ ILMAINEN AURINKOSÄHKÖ

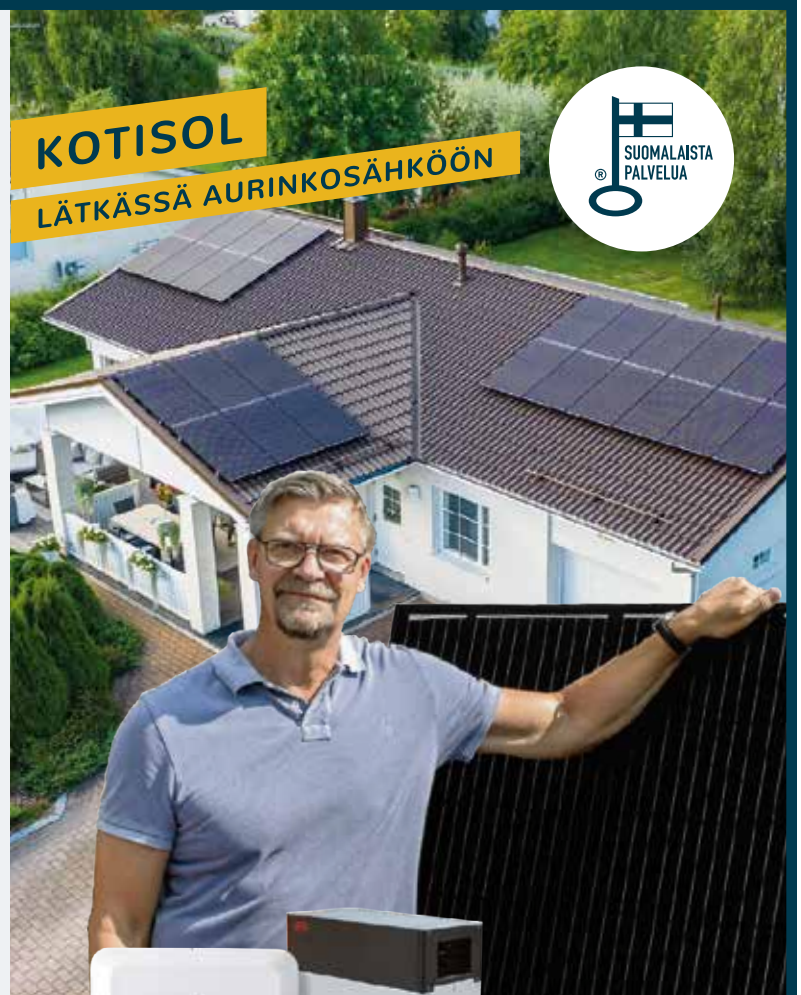
Aurinkopaneeleilla tuotat ekologista ja päästötöntä sähköä kiinteistön sähkölaitteille – ja pienennät samalla sähkölaskuasi!

Kotisol Oy toimittaa aurinkosähköjärjestelmät ammattitaidolla ja kokemuksella. Toimitus sisältää laadukkaat tuotteet ja avaimet käteen -asennuksen.

Ilmaista aurinkosähköä on järkevä ladata akustoon, jolloin sitä voidaan käyttää myös silloin, kun paneelit eivät tuota.

PYYDÄ TARJOUS: ☎ 050 475 3030

tai varaa kartoitusaika: www.kotisol.fi

KOTISOL
LÄTKÄSSÄ AURINKOSÄHKÖÖN

KOTISOL
SÄHKÖÄ AURINGON LASKUUN

- ✓ OMAKOTITALOON
- ✓ TALOYHTIÖÖN
- ✓ MAATILALLE
- ✓ YRITYSKIINTEISTÖÖN

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2024	vko	8
Nro 2/2024	vko	15
Nro 3/2024	vko	23
Nro 4/2024	vko	40
Nro 5/2024	vko	47

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 18 000 kpl

Pientalot Oulun talousalueen taajamissa.

* Jakelussa myös Rakentaja 2024-messuilla 12.-14.04.

Julkaisija ja kustantaja
Media Potentia Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
p. 0400 772 229
www.mediapotentia.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri@mediapotentia.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@mediapotentia.fi

Mediamyynti
Media Potentian toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@mediapotentia.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus
Media Potentia Oy
aineistot@mediapotentia.fi

Paino
Kaleva Oy

Etukannen kuvat
Pääkuva Dreamstime
Yläkulma Freepik

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Media Potentia Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Media Potentia Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksista lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan.Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

24 Pieni pintaremontti ehostaa talon myyntiä varten

Unsplash

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 5 Ajankohtaista
- 6 Hybridilämmitys
- 10 Julkisivuverhousremontti
- 14 Pihan kasvivalinnat haastavilla kasvupaikoilla
- 18 Maa-ainekset pihaa perustettaessa
- 23 Kolumni: Elämää rintamamiestalossa
- 24 Omakotitalon remontointi myyntiä varten
- 28 Lemmikit omalla pihalla
- 30 Leikkivälineet pihalle
- 32 Lakipalsta
- 34 Ajanviete

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Kestävää asumista etsimässä

Kerava ilmoitti viime syksynä luopuvansa kesän 2024 asuntomesuista. Sen sijaan kaupunki ryhtyi kehittämään Kivisillan alueelle omaa Uuden ajan rakentamisen festivaaliaan. Tapahtuma lupaa esitellä kävijöille laajasti kestävän rakentamisen ja asumisen ratkaisuja.

Niille onkin nykymaailmassa kysyntää. Aihe on ollut esillä, kun EU on pyrkinyt lisäämään ympäristöystävällisyyttään ja suitsimaan hiilidioksidipäästöjään useilla eri osa-alueilla. Juuri asuminen ja rakentaminen aiheuttavat merkittävän osan Suomen päästöistä, ja etenkin asuinrakennusten lämmitys on meillä suuri energiankuluttaja.

Kyseessä ovat siis suuret linjat ja suuret tavoitteet. Vaikka oman asumisen hiilijalanjälki ei olisikaan päälimmäisenä omakotiasujan mielessä, EU:n määrittelemät linjaukset näkyvät ennen pitkää itse kunkin arjessa monin eri tavoin, joskus hyvinkin pienissä asioissa.

Alkuvuodesta kuluttajia ihmetyttivät esimerkiksi muovisten kierätyspullojen uudet saranakorkit, jotka eivät irtoa pullon kaularenkaasta. Uudistus johtuu EU:n kertakäyttömuoveja koskevasta direktiivistä: kesään 2024 mennessä kaikkien pantillisten muovipullojen korkkien on pysyttävä kiinni pullossa. Sääntelyn tavoitteena on vähentää muoviroskan määrää ympäristössä ja lisätä muovien kierrätystä.

Joten omakotiasujan on hyvä pitää silmänsä auki sen suhteen, millaisia uusia ratkaisuja kestävän asumisen ja elämäntavan puitteissa nousee esille. Voi olla, että aikanaan niiden vaikutukset löytää omastakin arjestaan – ruokapöydältä, sähkölaskusta tai vaikkapa autotallista.

Lämpimin terveisin,

Petri Kaukonen

Päätoimittaja
Omakoti

Etsitkö aurinko- ja näkösuojia? Meiltä löydät ratkaisun!

Tarjoamme kotimaisia mittojen mukaan valmistettuja, laadukkaita aurinko- ja näkösuojia sekä kattavia suunnittelu- ja asennuspalveluita, mm. parvekekaihtimet, terrassimarkiisit, screenkaihtimet, rullaverhot, vekkiverhot, lamellit ja monet muut kaihtimet ja verhot. Kaikki tuotteemme saatavilla sekä käsi- että moottorikäyttöisinä. Kauttamme myös suunnittelu, mittaus sekä asennus.

Ota yhteyttä ja löydä täydelliset aurinko- ja näkösuojat juuri sinulle!

OULUN KAIHDINPALVELU
Häikäisyn eston ammattilainen

Pyydä tarjous tai tule käymään:

Oulun Kaihdinpalvelu
Asemakatu 4, 90100 Oulu
p. 044 767 0700
www.articstore.fi
www.oulunkaihdinpalvelu.fi
info@oulunkaihdinpalvelu.fi

ARTIC STORE
AURINKOSUOJAT & KAIHTIMET

www.articstore.fi

» LYHYESTI

10 pahinta virhettä kotisiivouksessa – vältä nämä siivousalan ammattilaisen vinkeillä

Helpolta ja nopealta vaikuttava siivousoperaatio voi pahimmassa tapauksessa tuhoata kodin pinnat. Valtaosa kotisiivouksessa tehdyistä virheistä liittyy joko huolimattomuuteen tai väärälaisten siivousaineiden ja -välineiden käyttöön. Siivousyritys Koti Puhtaaksi Oy:n toimitusjohtaja **Reetta Alastalo** listaa pahimmat siivousmokat ja kertoo vinkkinsä niiden välttämiseksi.

1. Liika pesuaineen annostelu

Kun pesuainetta on liikaa, sitä jää helposti siivottaville pinnoille ja vaatteisiin. Tämä taas vaatii ylimääräistä huuhtelua ja lisää vedenkulutusta.

– On tärkeää käyttää pesuaineita vastuullisesti ja noudattaa suositeltuja annosteluohjeita. Oikea annostelu vähentää ympäristövaikutuksia, ylläpitää terveyttä, säästää rahaa ja varmistaa tietysti myös paremmat siivoustulokset, Alastalo neuvo.

2. Liian harva siivousväli

Mitä pidempään tahrat ovat pinnoilla, sitä haastavampaa niitä on poistaa. Vastaavasti tasainen siivousväli säästää kodin pintoja ja jopa rahaa. Esimerkiksi liesituulettimen rasvasuodatin pysyy säännöllisesti pestynä käyttökelpoisena monta vuotta.

3. Väärät siivousaineet

Vääriin tarkoituksiin käytetyt siivousaineet ovat tehottomia ja saattavat pahimmassa tapauksessa vahingoittaa kodin pintoja. Tästä esimerkkinä toimii lasisuihkeen käyt-

tö laattalattiaan. Suihke antaa lattialle kiillon hetkeksi, mutta ennen pitkään kertyy pinnoille niitä vahingoittaen. On siis ensisijaisen tärkeää valita oikeat puhdistusaineet ja noudattaa niiden käyttöohjeita.

4. Naarmuttava taikasieni

Taikasieni on näppärä tahrannoistaja, mutta kaikkiin tarkoituksiin se ei sovi. Esimerkiksi seinässä olevan tahrnan mukana saatat poistaa myös osan maalikerrosta.

Taikasienen sijaan Alastalo vinkkaa ko-keilemaan ekologista puhdistuskiveä:

– Puhdistuskivi on tehokas siivousaine, jolla pääset eroon myös kylpyhuoneen kalkkisaostumista, joihin taikasieni ei pysty, hän kertoo.

5. Likaiset siivousvälineet

Likaiset siivousvälineet mitätöivät siivouksen hyödyn, sillä ne levittävät mukanaan likaa ja bakteereja ympäri asuntoa. Alastalon mukaan siivousvälineet on käytön jälkeen tärkeää pestä niille sopivilla menetelmillä sekä käyttää eri tiloissa eri siivousvälineitä.

6. Pintapuolinen siivous

Pintapuolinen siivous auttaa pitämään yllä perusjärjestystä, mutta jäljestä ei tule oikeasti puhdasta. Tämä myötä esimerkiksi huoneilma tunkkaistuu vuosien saatossa. Pintapuolisen arkisiivouksen ohella on tärkeää tehdä myös perusteellisia siivouksia, jossa käy läpi kaikki kodin pinnat ja puhdistaa ne huolella.

7. Kalkinpoiston laiminlyönti

Kalkki saostuu laattojen saumoihin, jos niitä ei muista säännöllisesti puhdistaa. Kalkkeutunut pinta on karheampaa, jonka myötä esimerkiksi vedessä oleva rauta, rasvalika ja shampoojäämät tarttuvat siihen helpommin. Vuosia kertyneet kalkkikertymät voivat johtaa jopa saumojen hapertumiseen, jolloin lopulta ainoa keino pelastaa kylpyhuone on remontti.

8. Pakonomainen siivoaminen

Liika siivouksesta stressaaminen ja pakkomielteinen puuhaus luovat turhaa päänsäryä.

– Kevennä päänsisäistä siivoustaakkaa ja kirjaa itsellesi lista siivottavista asioista aika- ja tilasuhteiden mukaan. Tällöin sinun ei tarvitse hoitaa kaikkea kerralla ja jatkuvasti, vaan

voit olla levollisin mielin, Alastalo sanoo.

9. Lasin ja peilin pesuaineella läträys

Ajan myötä peilien pinnoille kertyneet pesuainejäämät jättävät jälkeensä sumean pinnan. Astioiden tapaan myös peilit kaipaavat huuhtelua pesun jälkeen. Peili kannattaa huuhtella pesuainekäsittelyn kanssa käyttämällä veteen kostutettua mikrokuituliinaa.

10. Liika tavaramäärä

Liika tavaramäärä ja järjestyksen puute vaikeuttavat pintojen puhdistamista, lisäävät siivottavaa ja keräävät pölyä. Samalla liiallinen määrä esineitä voi aiheuttaa turvallisuusriskejä. Alastalo muistuttaa, että kokonaisvaltaisesti siistissä kodissa pääsee käiksi jokaiseen nurkkaan ja koloon.

Koti Puhtaaksi Oy

Tutkimus: Joka toinen kompostoi – silti omakotiasujien biojätteet päätyvät muita useammin sekajätteeseen

Omakotiasujan biojätteet päätyvät jo useimmiten omaan kompostoriin. Tuoreen tutkimuksen mukaan 52 prosenttia kompostoi itse taloutensa biojätteet. Erilliskeräyksen on valinnut 18 prosenttia omakotiasujista.

Kompostoijia motivoi kompostoinnin lopputuotteena syntyvä multa, jonka voi hyödyntää omassa puutarhassa. Lisäksi kompostoijista peräti 95 prosenttia on sitä mieltä, että kompostointi on ympäristöystävällisin tapa käsitellä biojätteet ja yhtä moni uskoo, että kompostointi on edullinen vaihtoehto biojätteen käsittelyyn. Biojätteen erilliskeräyksen tyypillisin valintaperuste on helppous.

– Tutkimuksen iloinen yllätys oli, että kompostoinnin valinneista vastaajista jopa yhdeksän kymmenestä pitää kompostointia helppona tapana käsitellä biojätteet. Kaiken kaikkiaan kompostoijat olivat hyvin tyytyväisiä valintaansa. Mutta erilliskeräys on perusteltu valinta silloin, jos ei ole valmis näkemään yhtään vaivaa eikä myöskään ole

tarvetta syntyvälle kompostimullalle, sanoo Biolanin puutarhaneuvoja **Riikka Kerttula**.

Rivitaloasukkailla yleisin tapa käsitellä biojätteet on erilliskeräys. Jopa neljä viides- tä rivitaloasukkaasta lajittelee biojätteensä erilliskeräysastiaan.

Omakotiasujien biojätteet päätyvät edelleen muita useammin sekajätteeseen

Omakotitaloissa heitetään muita asumismuotoja useammin biojätteet sekajätteen joukkoon. Peräti 28 prosenttia omakotiasujista ei lajittele biojätteitään vielä mitenkään. Rivitaloissa, joissa on vähintään viisi asuntoa, sekajätteeseen menee 15 prosenttia biojätteestä, pienemmissä taloyhtiöissä 24 prosenttia.

– Omakotiasujilla ja alle viiden asunnon taloyhtiöillä lajittelu on tullut tai on vasta tulossa pakolliseksi lakiuudistuksen myötä. Osassa näitä kiinteistöjä ei ole vielä ratkais-

tu kuinka biojätteet tullaan käsittelemään. Sen sijaan suuremmissa taloyhtiöissä lajittelu on ollut jo pidempään pakollista ja lajittelun puitteet ovat niissä varmasti kunnossa. Tulosten perusteella osa asukkaista ei vaan välitä lajittelusta, pohtii Kerttula.

Pienissä taajamissa ja haja-asutusalueella biojätteet päätyvät keskimääräistä useammin sekajätteen joukkoon. Näille alueille ei yleensä ole järjestetty biojätteen erilliskeräystä, vaan omatoiminen kompostointi on ainoa tapa käsitellä lajiteltu biojäte.

Rottakammo voi estää kompostoinnin aloittamisen

Tutkimuksessa selvitettiin mitkä ovat yleisimmät syyt kompostoinnin aloittamisen esteenä. Enemmän kuin joka toinen oli sitä mieltä, että heidän taloudessaan tulee niin vähän biojätettä, ettei sitä kannata kompostoida. Toiseksi yleisimpänä syynä mainittiin

pelko, että kompostointi houkuttelee rottia.

– Rottia tosiaan tavataan ihmisasumusten läheltä, mutta syy rottien olemassaoloon eivät ole kompostorit, vaan pikemminkin niiden puute. Yksi suuri rottakannan lisääntymisen aiheuttaja on vessanpönttöön kipatut ruoantähteet, jotka päätyvät viemäriverkostoon. Jos biojätteet käsiteltäisiin asianmukaisesti, rotilla ei olisi niin helppoa ravintoa ja otollisia olosuhteita lisääntyä, muistuttaa Biolanin Riikka Kerttula.

Omakotiasujista, jotka eivät vielä lajittele biojätteitään, tulevaisuudessa kolmannes aikoo hankkia kompostorin – joko oman tai naapurin kanssa kimpakompostorin – ja viidennessä siirtyy biojätteen erilliskeräykseen. Lähes joka toinen, joka laittaa biojätteet sekajätteen joukkoon, ei ole suunnitellut alkavansa lajittelua tai ei vielä tiedä kuinka sen aikoo toteuttaa.

Latureista, muuntajista ja led-valoista löytyi viime vuoden valvonnassa eniten sähköturvallisuuspuutteita

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) määräsi viime vuonna yrityksiä poistamaan markkinoilta 69 vaarallista sähkölaitetta. Eniten turvallisuuspuutteita oli latureissa, muuntajissa ja erilaisissa led-valaisimis- sa. Samat tuoteryhmät toistuvat vuodesta toiseen vaarallisimpien tuotteiden listalla, mikä osoittaa, etteivät niiden valmistajat ja maahantuojat aina varmista riittävän huolellisesti laitteiden turvallisuutta. Useimmissa markkinoilta poistetuissa tuotteissa oli joko sähköiskun tai palonvaara.

Tukes teki vuonna 2023 noin 1530 markkinavalvontakäyntiä kivijalkamyymälöihin ja verkkokauppoihin. Yhteensä 336 sähkölaitetta lähetettiin testattavaksi testauslaboratorioihin. Testausten perusteella 69 laitetta veloitettiin poistettavaksi markkinoilta, ja näistä vakavimmin puutteelliset 28 laitetta tuli poistaa myös kuluttajien käytöstä. Lisäksi myyntikieltoja annettiin 24 tuotteelle, eli niitä ei enää saanut tuoda markkinoille.

Eniten vaarallisia ja puutteellisia sähkölaitteita löytyy samoista tuoteryhmistä vuodesta toiseen. Suurimpina ryhminä ovat jatkuvasti led-valaisimet sekä erilaiset la-

turit ja muuntajat. Vaarallisia sähkölaitteita löytyi myös testattujen keittolevyjen ja yleismittarien joukosta. Tiedot markkinoilta poistetuista sähkölaitteista löytyvät Tukesin vaarallisetuotteet.fi -sivustolta.

Vaaralliset sähkölaitteet jäävät hyvin Tukesin haaviin

–Tukesin markkinavalvonta kohdistuu riskiperusteisesti myynnissä oleviin sähkölaitteisiin, erityisesti sellaisiin tuoteryhmiin, joissa on aiemmin todettu paljon puutteita sekä uusiin tuotemerkkeihin ja tuotetyyppeihin. Muutoksena aiempiin vuosiin yhä useammat yritykset poistavat vaaralliset tuotteet markkinoilta vapaaehtoisesti jo Tukesin yhteydenoton perusteella, sanoo johtava asiantuntija **Seppo Niemi** Tukesista.

– Hyödynämme valvonnassa myös eurooppalaisia markkinavalvontatietokantaa ja teemme aktiivista yhteistyötä muiden EU-maiden markkinavalvontaviranomaisten kanssa. Lisäksi osallistumme EU:n yhteisiin valvontaprojekteihin. Viime vuonna yhteisprojekteissa tutkittiin mm. matka-adapte- reita, kuivausrumpuja sekä USB-latureita.

– Valvonnan kohdentaminen riskiperus-

teisesti on ollut tehokasta. Viime vuonna testatuista sähkölaitteista noin 28 prosenttia osoittautui siinä määrin vaaralliseksi tai puutteelliseksi, että niiden myyntiä jouduttiin rajoittamaan. Lievemmin puutteellisista tuotteista annetaan vastuuyrityksille huomautuksia, joissa yrityksiä pyydetään korjaaman testeissä löydetyt puutteet viimeistään seuraavissa tuotantoerissä, Niemi kertoo.

Tukesiin tulee myös kuluttajilta ilmoituksia vaaralliseksi epäilyistä tuotteista. Ilmoituksen voi tehdä Tukesin verkkosivulla olevalla lomakkeella.

Kaukomaiden verkkokaupoista ostat omalla vastuullasi

Kuluttajat ostavat entistä enemmän sähkölaitteita EU:n ulkopuolella sijaitsevista verkkokaupoista. Näihin verkkokauppoihin ei suomalaisten tai eurooppalaisten viranomaisten toimivalta ylety.

– EU:n ulkopuolelta tilattaessa tuotteen takuut ja kuluttajansuoja-asiat ovat hankalampia kuin sisämarkkinoilla. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että EU:n ulkopuolelta tuotteita ostava kuluttaja joutuu itse

vastaamaan seurauksista, jos tuote osoit- tautuu vaaralliseksi tai aiheuttaa vahinkoa. Tuotteita ei ole välttämättä tarkoitettu EU:n alueelle ja siten ne eivät aina täytä EU:n tur- vallisuusvaatimuksia, Niemi varoittaa.

Viranomaisen ei tarkasta sähkölaitteita ennakoon

Suurin osa suomalaisista (89 %) uskoo, että viranomaisen tarkastaa ennakoon markkinoille tulevat sähkölaitteet. Tämä ei pidä paikkaansa, vaan sähkölaitteiden pakollinen ennakkotarkastus päättyi jo lähes 30 vuotta sitten kun liitettiin Euroopan unio- niin. Nykyisin valvontaa tehdään riskiperus- teisesti jo markkinoilla oleville tuotteille. Tukes lähettää hankkimansa epäilyttävät tuotteet testauslaboratorioihin testattavaksi. Testaustulosten perusteella Tukes päät- tää tarvittavista jatkotoimista.

Vastuu sähkölaitteiden turvallisuudesta on maahantuojalla, valmistajalla ja myyjällä. CE-merkki on sähkölaitteissa valmistajan merkki siitä, että heidän mielestään tuote täyttää sitä koskevat vaatimukset ja tuote on sen takia saanut vapaan liikkuvuuden EU:ssa.

Hiiliviisaus kasvattaa hyvinvointia

Puutarhat ovat ehtymättömiä luonnon monimuotoisuuden lähteitä, jotka luovat elin- mahdollisuuksia kasvien ja ihmisten lisäksi lukuisille luonnon pieneliöille, nisäkkäille, linnuille ja matelijoille. Hiiliviisaassa puutar- hassa hoidetaan lisäksi ilmastoa ja maape- rää niin, että ilmakehän hiilidioksidia sido- taan parantamaan maan elinvoimaa.

Onko muita harrastuksia, joiden avul- la voidaan samanaikaisesti sekä hidastaa kasvihuoneilmiön etenemistä että ehkäis- tä sään ääri-ilmiöistä aiheutuvia haittoja? Ei tule helposti mieleen, arvioi Puutarhaliit- ton toimitusjohtaja **Timo Taulavuori** ku- vaillaan erityisesti hiilipuutarhaa. Näistä syistä Puutarhaliiton toiminnan teemaksi on valittu ”Hiiliviisaus kasvattaa hyvinvoin- ti”.

Puutarhurin on mahdollista oikeilla valin- noillaan minimoida muustakin toiminnas- taan aiheutuvia päästöjä luomalla elinvoi- maisen hiilipuutarhan. Esimerkiksi suosi- malla sähkökäyttöisiä koneita ja vähentä- mällä muovituotteiden käyttöä puutarhas- saan, voi vähentää harrastuksesta aiheutu- via päästöjä. Parhaimmillaan puutarha on itse itseään ruokkiva luonnon monimuotoi- suutta parantava kokonaisuus, jossa ravin- teiden ja veden kiertokulku seuraa luonnon omaa kiertokulkuaan, kuvailee Taulavuori monimuotoista hiilipuutarhaa.

Mitä on hiiliviisaus puutarhassa? Hiiliyh-

disteet ovat puutarhan tärkeimmät elope- räiset yhdisteet. Ne muodostuvat auringon valon energian avulla ilmakehän hiilidioksi- dista, vedestä ja maaperän ravinteista. Sa- malla, kun kasvit yhteyttävät, ne poistavat ilmasta kasvihuoneilmiön pahista eli hiilidi- oksidia (CO2). Yhteyttämistuotteet eli kas- vien sitomat hiiliyhdisteet päätyvät kasvien maanpäällisiin ja -alaisiin osiin. Parhaimmil- laan hiilipuutarhassa on runsaasti erityyp- pisiä kasveja, jotka muodostavat kerroksel- lisen yhteyttävän kasvimassan.

Hiili osana ruokavaliota

Osa hiiliyhdisteistä päätyy hyötykasvien osal- ta ihmisten ravinnoksi. Nämä hiiliyhdisteet ovat osa hyvinvointiamme ja terveyttä edis- tävää ruokavaliota. Osa niistä on kuituja, osa energian lähteitä ja osa muita ravintoaineita kuten vitamiineja. Hiiliyhdisteet ovat myös luonnon omia aromi- ja makeutusaineita, jot- ka tekevät kasvissadosta herkullista.

Kasvit hyödyntävät kasvussaan hiiliyh- disteitä, jotka päätyvät kasvin osien kuoltua maaperään rikastuttamaan sen monimuo- toisuutta, josta vastaavat miljoonat erilai- set pieneliöt bakteereista ja sienistä pieniin hyönteisiin ja muihin niveljalkaisiin. Pieneliöt hajottavat kasvinosat ja vapauttavat niiden ravintoaineet uudelleen kiertokulkuun. Osa hiiliyhdisteistä jää lisäämään maan viljavuut-

ta humuksena. Hiiliperäinen aines maassa parantaa sen kasvuvoimaa lisäten muun muassa ravinteiden ja veden pidätyskykyä sekä kasvien mahdollisuutta käyttää ravin- teita. Lisäksi humuspitoinen maa hillitsee rankkasateiden haittavaikutuksia ja estää näin ravinteiden huuhtoutumista vesistöihin.

Ihmisten hyvinvointi kasvaa maasta

Hiiliviisaus puutarhurointi lisää eläinten ja eliöstön hyvinvoinnin lisäksi erityisesti mei- dän ihmisten hyvinvointia. Kasvit tuottavat ilmakehään happea, tasaavat lämpötilaero- ja ja tekevät ympäristömme viihtyisän. Kas- vikunnan ja maaperän merkitys ihmisiin on edullinen sekä fyysisen että henkisen hy-

vinvointimme kannalta. Hiilipuutarhuri saa positiivisia virikkeitä kaikilla aisteillaan puu- tarhatöiden osalta.

Puutarhan virikkeitä stimuloivat meidän elimistöämme laskien muun muassa stres- sitasoamme ja vahvistaen immunitetiämme. Fyysinen liikunta vihreässä ympäristös- sämme vahvistaa lisäksi fyysistä kuntoam- me. Ja jo päivittäinen vartin puutarhatyö auttaa tässä, mutta vielä vahvempi vaiku- tus on viikoittaisessa yli parin tunnin työ- kentelyssä -ja jopa oleilussa -puutarhassa. Ymmärrys hiilipuutarhuroinnin merkityk- sestä, ja sen hyvistä vaikutuksista auttaa meitä ennen kaikkea hahmottamaan riip- puvuussuhteemme ja rooliimme moniulot- teiseen luontoympäristössä.

Puutarhaliitto

Teksti: Ulla Sirén

Lämmitysjärjestelmät yhteistyössä

Hybridilämmitys tarkoittaa kahden tai usean eri lämmitysmuodon yhdistelmää. Sen etuja ovat vaihtelun vara vuodenaikojen ja energian hinnan mukaan, ekologisuus sekä turvallisuus: jos yksi energialähde hiipuu, on valmiina mahdollisuus käyttää jotain toista.

Erilaisista lämmitysmuodoista ja niiden yhteensovittamisesta puhuttaessa pohditaan, miten lämmin ja vakaa lopputuloksen pitäisi olla. Viimetalvinen sähkökriisi ja epävakauden uhka kansainvälisillä energiamarkkinoilla ovat herättäneet kysymyksiä huonelämpötilasta. Pitääkö kotien todella olla reilusti yli 20-asteisia keskellä talvea, vai voisiko lämpöä vähentää ja lisätä villapaitoja? Paljonko huonelämpötilaa kannattaa pudottaa energian säästämisen nimissä? Onko parempi, että

asunto on tasalämmin, vai että esimerkiksi makuuhuoneet ovat viileämpiä kuin muut tilat, tai koko asunto viileämpi silloin, kun kukaan ei ole kotona?

Toiminnanjohtaja **Arto Hannula** Lämmitysenergia Yhdistys Ry:stä toteaa, että yksiselitteistä vastausta ei ole olemassa.

– Normaalisti huonelämpötilan suositellaan olevan 21–22 C, mutta on hyvin yksilöllinen asia, miten ihmiset lämpötilaan reagoivat, Hannula sanoo.

Hän muistuttaa, että lämmön kokemukseen vaikuttavat esimerkiksi asunnon vetoisuus ja se, missä kunnossa eristeet ovat, eli pääseekö kylmä säteilemään seinien ja lattioiden läpi. Huonelämpötilan laskemisen järkyvyys riippuu myös lämmitysmuodosta. Jos asunnossa on suora sähkölämmitys, huonekohtainen lämmönsäätö on viisasta, koska ajastaminen käy helposti ja sääto vaikuttaa nopeasti. Silloin patterien ei tarvitse paahattaa kuumina koko päivää, jos ketään ei ole kotona. Sen

Älylaitteet helpottavat monella tavalla omakotitalon energiatehokkuuden hallintaa, varsinkin jos käytössä on hybridilämmitys, jossa eri järjestelmät vuorottelevat.

Freepik

sijaan lattialämmitys reagoi säätöihin hitaasti. Vesikiertoisessa lattialämmityksessä, joka on tehty lämpöä varaavaan betonilattiaan, lämpötilan muutoksessa voi olla jopa vuorokauden viive.

– Silloin optimaalisen tason löytäminen on oleellisempaa kuin päiväkohtainen lämmönsäätö, Hannula huomauttaa.

Toisaalta vesikiertoinen lattialämmitys mahdollistaa asumislämpötilan laskemisen pysyvästi, koska lämpimän tunne on suurempi, jos jaloilla on lämmin. Veto taas lisää viileyttä, sillä liikkuva ilma tuntuu kylmältä. Myös ilmanvaihto pitää ottaa huomioon huonelämpötilaa säädettäessä.

– Jos omakotitalossa on esimerkiksi vesikiertoinen patterilämmitys ja painovoimainen ilmanvaihto, pitää huomioida suunnittelun mukaiset menoveden lämpötilat, koska pattereiden lämmönluovutus vaikuttaa myös talon ilmanvaihtoon, Hannula sanoo.

Hybridit uuteen taloon

Uudessa talossa hybridilämmityksen vaihtoehtoja on useita. Ilmalämpöpumppu ja ilma-vesilämpöpumppu ovat tavallisia päälämmitysjärjestelmän kumppaneita, mutta lisäksi moni harkitsee esimerkiksi aurinkovoiman käyttöä, jolloin kesällä tuotettavan ylijäämäsiähkön voi myydä omaan sähköverkkoon.

Arto Hannula muistuttaa, että kaikki yhdistelmät eivät sovi kaikkiin taloihin. Valintaan vaikuttavat talon sijainti ja rakenne sekä millaisen sähköverkon piirissä se sijaitsee, onko paikka suojainen, varjoisa tai tuulinen ynnä muuta.

– Jos halutaan varmistaa tasainen lämmönsaanti kaikissa olosuhteissa ja päädytään ilma-vesilämpöpumppuun, kannattaa miettiä sen rinnalle sähkövastusten sijaan modernia uusiutuvaa öljyä käyttävää öljykattilaa, ja tehdä lämmityksestä heti alusta varaajalähtöinen. Tällöin suurimman osan ajasta lämmityksen hoitaa lämpöpumppu, mutta jos tarvitaan lisätehoa kovilla pakkasilla tai käyttöveden tuotannossa, niin vesitilavuudeltaan pieni öljykattila voi tehokkaasti tuottaa tarvittavan lisätehon varaajalle. Tämä mahdollistaa myös käyttökustannusten optimoinnin, koska öljysäiliön täytön jäl-

Ilmalämpöpumpun hankkiminen on nyt ajankohtaista!

**SÄÄSTÄ
LÄMMITYS-
KULUISSA
JOPA 50%!**

**Meiltä uusimmat
Mitsubishi Electric
ja Gree ilmalämpö-
pumput suoraan
varastosta!**

**Olemme mukana
Oulun RAKENTAJA
2024 messuilla
osastolla: 162
Tervetuloa
tutustumaan!**

**Tule tutustumaan
ilmalämpöpumppu-
uutuuksiin
myymälässämme.**

**Meiltä myös
edullinen rahoitus!**

Scanofficen lämpöpumput alueellasi toimittaa

**Palolankuja 3, 90620 OULU p. 040 506 8945
myynti@kylmacenter.fi | www.kylmacenter.fi**

Kattila-arinat, Kiuasarinat, Pystyuuni takka, Takkasydän arinat ja Kamiina-arinat, ym.

Joka vuodenaikaan jokaiseen tulisijaan energiatehokas Aalto-Arina!

- Puut syttyvät paremmin
- Tehokkaampi palotapahtuma
- Puhtaammat savukaasut
- Puun säästö 15-30 %

Valmistus ja myynti:
Metalliteknikka Hannu Laajala
www.aaltoarina.fi, arinatilaus@aaltoarina.fi

LEIKKAA TALTEEN

PÄIVITÄ TULISIJASI AALTO-ARINALLA
www.aaltoarina.fi P. 040 543 8706

NIBE Uutuus!

S735 poistoilmalämpöpumppu

- VIHDOINKIN tehokas pilppi jopa 6 kertaa tehokkaampi
- Hiljainen ja taloudellinen
- Etäseuranta
- Laaja lisävarustevalikoima

Rakentaja 2024 Oulu 12.-14.4

Meidät löydät tänäkin vuonna NIBEn osastolta nro 74

Myynti, asennus ja varaosat valtuutetulta jälleenmyyjältäsi

Muhoksen LVI P.010 3227070
www.muhoksenlvi.fi Kellotie 1 91500 MUHOS

6 VUODEN NIBETURVA
16 VUODEN JÄRKOTURVA

Myös rahoituksella Pyydä tarjous

ILMALÄMPÖPUMPPUJEN MYYNTI, ASENNUS JA HUOLTO SÄHKÖASENNUKSET

Palvelen asiakkaitani kaikkialla Oulun seudulla.

TuRetek www.turetek.fi

☎ 0400 895 395
tuomo.rekinen@turetek.fi
Ketokuja 6, 90440 KEMPELE

LUOTETTAVA KUMPPANI

KATTO- JA VESIERISTYSTÖITÄ JO VUODESTA 1971.

Katso lisää: www.katterla.fi

keen hinta pysyy vakiona niin kauan, kuin säilössä riittää öljyä. Pörs-sisäköpimuksen käyttäjä voi releohjauksella määrittää raja-arvot, koska siirrytään käyttämään kattilaa lämpöpumpun sijaan, Hannula selittää.

Hän jatkaa, että monen toiveena on saada hybridinsä päälämmön-lähteeksi maalämpö, mutta ikävä kyllä se ei toimi joka paikassa. Esi-merkiksi tontin koko, maaperä, pohjavesialueet ja soraharjut rajoitta-vat mahdollisuuksia käyttää sitä. Lisäksi se toimii parhaiten, kun läm-mönjakojärjestelmä on suunniteltu matalalämpöiseksi.

Ekologisuus on monikerroksista

Moni haluaa mielellään löytää ekologisimman mahdollisen lämmitys-järjestelmän. Sellaista ei löydy hatusta vetämällä, vaan se vaatii huolel-lista harkintaa ja monien osatekijöiden sovittamista yhteen. Ekologisuus kokonaisuutena on muutakin kuin lämmitysjärjestelmän tehokkuus ja päästöjen määrä. Arto Hannulan mukaan siihen vaikuttaa koko läm-mitysjärjestelmän elinkaari ja kaikkien sen osien valmistaminen.

- Tämä voi olla kuluttajalle aika vaikeaa, mutta esimerkkinä voisi olla vaikka hybridijärjestelmä, jossa on ilmavesilämpöpumppu, aurinkopa-neelit sekä öljykattila. Hybridijärjestelmässä kattilaa käytetään ainoas-taan kovilla pakkasilla, jolloin ilmavesilämpöpumpun sisäyksikössä käy-tettäisiin sähkövastuksia. Uusiutuvalle lämmitysöljyllä käytettävä öljy-kattila ei kuormita sähköverkkoa juuri lainkaan, ja hiilidioksidipäästöt vähenevät, kun ei tarvitse käynnistää sähköntuotannon varavoimaa, joka käyttää esimerkiksi kivihiiltä, Hannula tarkentaa.

Liittyminen kaukolämpöverkkoon on hyvä lämmitysvaihtoehto, mi-käli alueella kaukolämpöverkosto on.

Siihen voivat liittyä kiinteistöt, joissa on vesikiertoinen lämmönja-kojärjestelmä. Kustannuksia tuottavat liittymismaksu ja lämmönsiirto-putkiston rakentaminen sekä käyttökustannukset tilausvesivirran mu-kaisesti.

Kaukolämmön ekologisuus riippuu sen tuotantotavasta. Hyviä Han-nulan mukaan ovat esimerkiksi hake- tai pellettilaitokset sekä öljykatti-lat uusiutuvalle lämmitysöljyllä.

- Ekologisuuteen vaikuttavat hiilidioksidipäästöjen lisäksi pienhiuk-kaspäästöt, joita syntyy haketta ja pellettiä poltettaessa. Tällöin lämpölai-toksen hiukkassuodatuksella on suuri merkitys, Hannula sanoo.

Hän muistuttaa, että kaukolämmön rinnalle ei ainakaan pientaloissa kannata rakentaa hybridiä, koska kaukolämpö pääsääntöisesti hinnoi-tellaan laskennallisen tilausvesivirran mukaan, ja yhtiöillä on erilaisia suhtautumistapoja siihen, kuinka todellinen kulutus vaikuttaa kustan-nuksiin.

Lämpöpumppuja varaksi vanhalle

Vanhoissa taloissa perinteinen lämmitysjärjestelmä on ollut puilla läm-piävät uunit, joiden rinnalle ovat ajan mittaan tulleet erilaiset sähkö-lämmitysjärjestelmät, joten niissä on tavallaan ollut hybridilämmitys jo kauan ennen itse termin keksimistä. Paljon käytetty ja helppohko apuri näiden rinnalle ovat ilmalämpöpumput, jotka toimivat kesällä viilentä-minä, ja viime aikoina myös aurinkovoima. Kummankaan järjestelmän asentaminen ei ole kovin vaativaa mutta silti ammattilaistyötä. Huolto on kiinteistön omistajan vastuulla, samoin paloturvallisuudesta huo-lehtiminen, joten aivan pelkkään helppouteen ei kannata tuudittautua.

Vesikiertoiseen lämmitysjärjestelmään voi puolestaan kytkeä ilmave-silämpöpumpun kiinteistön olemassa olevan kattilajärjestelmän rinnal-le. Arto Hannula neuvo, että tällöin kannattaa satsata samalla järjestel-män automatiikkaan, joka mahdollistaa optimaalisen energiatehokkuu-den kiinteistön lämmitykseen. Laitteiston kunto kannattaa tarkistuttaa ammattilaisella, tai mahdollisesti vaihtaa se nykyaikaisempaan ja ener-giatehokkaampaan järjestelmään. Mikäli kiinteistön sähköt on rakenta-misen aikaan suunniteltu öljylämmitystä silmällä pitäen, sähkövastus-ten teho ei riitä kovien pakkasten aikaan, koska talon pääsulakkeet eivät sitä mahdollista.

Samalla kannattaa miettiä veden lämmitystä.
- Usein kuulee puhuttavan, että lämmin käyttövesi on se energi-asyöppö, mutta käytännössä se harvoin näin on, Arto Hannula huo-mauttaa.

Hän täsmentää, että suomalainen pientalo kuluttaa keskimäärin noin 22 000 kWh:a energiaa lämmitykseen vuodessa, ja lämpimän käyttöve-den tuottamiseen tarvitaan vain noin 1000 kWh energiaa henkilöä kohti.

Tiiveyden lisääminen on osa lämmitystä: on hyvä tukkia vetoiset koh-dat ja vaihtaa kiinteistön ikkunat ja ovet energiatehokkaampiin. Lisäeris-tys erityisesti yläpohjaan auttaa paljon. Sopivana pakkaspäivänä tehty lämpökamerakuvaus on hyvä keino selvittää lämpövuodot. ■

Lämmitysenergia Yhdistys on lämmityslaitteasennuksia tekevien liikkei-den urakoitsijajärjestö, jonka vastattavaksi siirtyi vuonna 2018 puretun Öljy- ja biopolttoaineala ry:n lämmitysenergiatoiminta.

Minimoi lämmityskulut
- maksimoi mukavuus

LVI-TORVELA
~ Vettä jo toisessa polvessa ~

LVI-Torvela ky | 0400 683 748
mika.torvela@lvi-torvela.fi | www.lvi-torvela.fi

Scanofficen lämpöpumput alueellasi toimittaa **YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLINEN R32**

Asunnon vaihtaminen on tunteiden vuoristorataa

Oman kodin myyminen tuntuu usein vatsanpohjassa asti. Ja niin kuuluukin.

OP Koti on kiinteistönvälityksen asiantuntija, joka elää nousut ja laskut mukanasasi. Valitse kumppani, joka pitää jalkasi maassa – sekä tarvittaessa vaikka kädestä kiinni.

Kun harkitset asunnon myyntiä tai ostoa, ota yhteyttä paikalliseen asiantuntijaan: op-koti.fi.

Meillä on jotain yhteistä

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Ulkoverhous ehommaksi

Lohkeilleen maalipinnan tai muuten nuhruisen julkisivun katsominen särkee silmää pidemmän päälle, joten omakotitalon ulkoverhouskin tulee useimmiten laitettua kuntoon ennemmin tai myöhemmin. Ulkoverhousremontin yhteydessä voidaan kuitenkin parantaa myös talon energiatehokkuutta.

Eräiden arvioiden mukaan laadukas ulkoverhous voi kestää hyvinkin 20–30 vuotta. Yleispätevää arviota on kuitenkin vaikea antaa, sillä uusimistarpeeseen vaikuttavat niin verhousmateriaali, sääolosuhteet kuin talon rakenteidenkin kunto. Esimerkiksi puuverhouksen elinkaarta voi pidentää säännöllisillä huoltomaalauksilla.

Juuri puu on ollut Suomessa perinteisesti omakotitalojen suosituin ulkoverhousmateriaali, kertoo koulutus- ja tutkimuspäällikkö, tekniikan lisensiaatti **Esa Leinonen** Turun ammattikorkeakoulusta. Kyseessä ei ole kuitenkaan pelkästään makuasia. Ulkoverhouksen valintaa sanelee monta tekijää:

– Jos talo on asemakaava-alueella, niin rakentamismääräyksissä voi olla sanottu, että julkisivun täytyy olla puuta tai tiiltä

tai rapattu. Se jo määrittelee sitä valintaa ja on yksi lähtökohta.

Ulkonäkö, hinta ja kestävyys vaikuttavat verhousvalintaan

Esa Leinonen toteaa julkisivun määräytyvän myös talon runkorakenteen kautta. Jos halutaan rakentaa esimerkiksi harkotalo, harkot tyypillisesti rapataan.

– Se rajoittaa. Harva harkkorakenteeseen taloon laittaa puuverhousa.

Muut ulkoverhouksen valintaan vaikuttavat tekijät ovat perinteisesti olleet materiaalin ulkonäkö, hinta ja kenties tärkeimpänä kestävyys. Leinonen pohtii myös huollettavuuden olevan yksi olennainen tekijä, mutta usein budjetti jyrää senkin yli.

– Monesti kun rakennetaan, eurot oh-

jaavat ja otetaan se, mikä on halvin sillä hetkellä. Tiili on huoltovapaa, kun taas puuverhous joutuu maalaamaan ehkä 10 vuoden välein.

Kun ylläpitokustannukset lasketaan mukaan, kertainvestointiin verrattuna ulkoverhousmateriaalin loppukustannukset voivat olla kuitenkin paljon kalliimmat. Leinonen muistuttaa, että esimerkiksi rinnetontilla sijaitsevan kaksikerroksisen talon maalaaminen ei välttämättä ole helppoa, vaan siinä tarvitaan telineitä tai nostinta.

Julkisivun ja katon säännöllinen huolto kannattaa

Omakotitalossa on useita huoltotoimia, joita saatetaan syystä tai toisesta lyödä laimin. Esa Leinonen muistuttaa, että

etenkin talon katon kuntoa tulisi käydä kurkkaamassa aika ajoin, tarkistaa kourut syksyisin ja keväisin ja puhdistaa rännit.

– Ja kyllähän sitä julkisivuakin pitäisi asteittain putsata.

Vaikka julkisivu on kattoa huoltovaapaampi, sekin kerää itseensä roskaa ja ilman epäpuhtauksia, savua ja nokea. Leinonen huomauttaa, että puuverhoilluissa taloissa maalipinnan epäpuhtaudet ja viat saattoivat erottua vielä tavallista paremmin talvella lumen valkeutta vasten.

– Maalipintahan alkaa ajan myötä kärsimään. Jos on kovin vaalea rakennus, eikä julkisivua ole pesty, maalaus likaantuu ja alkaa pikku hiljaa irtoamaankin sieltä.

Hän muistuttaa, että puuverhoukselle suositellaankin maalausta 10–15 vuoden välein. Maalaustarve riippuu kuitenkin

kin myös ilmansuunnasta. Suora auringonpaiste haalistaa talon eteläsivun nopeammin kuin muut seinustat.

Tuuletusraon puuttuminen on suuri riski

Tiiliverhouksen osalta tilanne on puuverhousta helpompi, mutta sellaista-kaan ei Leinosen mukaan saisi mis- sään nimessä mennä pesemään painepesurilla.

Muutamia vuosia sitten julkisuu- teenkin asti nousi eräskin tapaus, jos- sa kalkkitiiliverhotun omakotitalon pesu painepesurilla aiheutti taloon mittavia kosteusvaurioita. Koval- la paineella suihkunnut vesi imeytyi huokoisen tiilin läpi suoraan lämpö- eristeisiin ja aiheutti mikrobikasvus- toa. Tiiliverhouksen ja eristeenä käy- tetyn villan välissä ei ollut tuuletus- rakoa.

Etenkin tuuletusraon puuttumi- nen on Leinosen mukaan riski. Tiili- tai puuverhoilluissa julkisivuissa pi- täisi olla aina kunnollinen tuuletusra- ko, joka suojaa sisempänä olevaa läm- möneristyskerrosta.

– Jos lautaverhous on suoraan run- gossa kiinni ilman tuuletusrakoa, sil- loin kosteusvaurioiden määrä lisään- tyy.

Tuolloin kosteus pääsee ulkover- houkseen ja aina sisäpuolisiin raken- teisiin ja lämmöneristykseen saak- ka. Tästä voi puolestaan seurata kon- denssiongelmia ja edelleen kosteus- vaurio.

Kestävä rappaus edellyttää hyviä sääolosuhteita

Puu- ja tiiliverhouksen ohella kolmas yleinen ulkoverhousmateriaali oma- kotitaloissa on rappaus. Senkin teke- miseen liittyy kuitenkin omat riskin- sä, jotka voivat aiheuttaa päänsisä- myöhemmin. Esa Leinonen kertoo rappauksen edellyttävän ensinnäkin sopivaa lämpötilaa rappausvaiheessa.

– Rappaus pitää tehdä sellaisissa olosuhteissa, ettei ole liian kylmää tai kova tuuli tai auringonpaiste. Ilman ja rakenteiden lämpötila tulisikin olla vä- hintään +5C.

– Jos lämpötila ei ole suotuista, keli on vaikka nollassa, sinne voi jäädä kos- teutta. Jos tulee kylmä, rappaus jäätyy ja varisee pois paikaltaan. Rappaus tu- lisi myös tehdä suuri yhtenäinen pinta kerralla, välttämättä epäjatkuvuuskohtia.

Ulkoverhousremontin yhteydessä myös lisäeristystä

Ulkoverhousremontti on siis omakoti- talossa edessä väistämättä. Minkä as- teisena se sitten toteutetaan, riippuu Leinosen mukaan muun muassa ener- giatehokkuudesta.

Tyypillisesti talon vanha ulkover- hous puretaan ja vaihdetaan uuteen, ja samalla korjataan mahdollisia home- ja lahovaurioita. Ulkoverhousremon- tin yhteydessä vanhoihin rakennuksiin tehdään usein myös energiaremontti.

– Eli puretaan vanha julkisivu, lisä- lämmöneristetään ja tehdään tuule- tusrako ja sen päälle koolaus. Koolaa-

minen varmistaa julkisivun tuulettu- misen.

Leinonen huomauttaa, että koska rakentaminen on inhimillistä toimin- taa, aika ajoin vastaan tulee julkisivuja, joissa on tapahtunut jo rakennusvai- heessa virheitä. Näitä virheitä korjail- laan sitten jälkikäteen ulkoverhousre- monttien yhteydessä.

– Ulkoverhous pitää purkaa huolel- la ja tarkistaa, onko pinnan alla ole- va tuulensuojaverhouslevy kunnossa, hän kertoo esimerkkinä.

Korvausilman saatavuudesta huolehdittava remontissa

Kun vanhaan, vetoisaan taloon lisä- tään eristystä, samalla myös ikkunat vaihdetaan usein nykyaikaisiin, tii- viimpiin ikkunoihin, kertoo Leinonen. Hän kehottaa varmistamaan, että ta- lon ilmanvaihto toimii vielä senkin jäl- keen.

– Silloin tarvitsee huolehtia, että korvausilmaa saadaan rakennukseen jostain kautta. Jos se on aiemmin hoitu- nut huonojen ikkunoiden kautta, täy- tyy varmistaa, että on tuloilma-aukot olemassa remontin jälkeenkin.

Vanhoja omakotitaloja ei ole taval- lisesti varustettu koneellisella ilman- vaihdolla. Siksi ulkoverhousremontin yhteydessä on huolehdittava erikseen siitä, että joko ikkunoihin tai muualle asennetaan riittävä määrä korvausil- maventtiilejä.

– Jos niitä ei tehdä, korvausilma ha- kee jonkin paikan, jonkin rakennera- on, josta tulee sisälle.

Hän muistuttaa, että jos rakenteisiin pääsee kulkeutumaan kylmää ulkoil- maa, samalla niihin kertyy myös kos- teutta.

– Siinä on se riskin paikka.

Säiden ääri-ilmiöt lisäävät julkisivun huoltotarvetta

Viimeaikaisten sääilmiöiden on arvi- oitu lisäävän rakennusten ulkopinto- jen kosteuskuormaa. Sen myötä myös julkisivut voivat edellyttää enemmän huoltoa kuin mihin aiemmin on totut- tu.

Esa Leinonen ei osaa sanoa suorilta käsin, onko ilmastonmuutoksen vai- kutusta pientalojen julkisivuihin tut- kittu vielä tähän mennessä tarkem- min. Kokemuksensa pohjalta hän vah- vistaa kuitenkin lisääntyneiden satei- den kasvattavan rakennusten kosteus- kuormaa. Asiasta ei ole vielä saatavilla tilastotietoja, joten hän ei ryhdy arvi- oimaan, kuinka merkittävä tuo vaiku- tus on.

– Sateen määrä ja ilmaston muut- tuminen on tekijä, joka täytyy tulevai- suudessa huomioida, hän kuitenkin toteaa.

– Julkisivuihin vaikuttaa sekin, että ihmisillä puut kasvavat aika lähellä ta- loa.

Liian lähellä taloa kasvavat puut ja pensaat voivat aiheuttaa kasvustoa jul- kisivuun. Leinosen mukaan alle kah- den metrin etäisyydellä talosta kasva- vat puut kannattaisikin kaataa.

– Ne varjostavat ja voivat aiheuttaa kosteusrasitusta. Samoin puiden juu- ret voivat vaurioittaa rakennusta. »

hielo®

PALVELUMME

KUIVAJÄÄPUHALLUKSET:

- ◆ maalin poistot
- ◆ sammaleen poistot
- ◆ julkisivupuhdistukset
- ◆ hirsipintojen puhdistukset

MÄRKÄHIEKKAPUHALLUKSET:

- ◆ betoni- ja teräspintojen puhallukset

EPUCOAT-PINNOITUKSET:

- ◆ antaa pitkäaikaisen suojan
- ◆ sopii lähes kaikille materiaaleille
- ◆ herättää vanhan väripigmentin henkiin
- ◆ autot, veneet, julkisivut ym.

OTA YHTEYTTÄ

Matti Kullas / Toimitusjohtaja
puh. 045 228 2757
matti.kullas@hielo.fi

WWW.HIELO.FI

**NUOHOUKSET, SISÄPIIPPUJEN
ASENNUKSET, HORMITARKASTUKSET**

ILMASTOINNIN PUHDISTUKSET,
SÄÄDÖT, DESINFIOINNIT, KUVAUKSET

OTA YHTEYTTÄ!
KH-Nuohous oy
www.khnuohous.fi
040 589 3163

**KHL
NUOHOUS
OY**

Vinyyliverhous vaihtoehtona puuverhoukselle

Perinteisempien ulkoverhousmateriaalien rinnalle nousi jo 20–30 vuotta sitten uutena tulokkaana vinyyliverhous, joka on kerännyt oman kannattajakuntansa.

– Se tarvitsee tiuhemman koolauksen, mutta on vähän huoltovapaampi, kuvailee Esa Leinonen. Myös vinyyliverhouksen pinta haalistuu hieman vuosikymmenten aikana, mutta toisin kuin puuverhous, se ei tarvitse säännöllistä maalausta. Pinnan voi myös mahdollisesti pestä painepesurilla.

Vinyyliverhouksen ulkonäkö jäljittelee puuverhous: sitä on saatavilla pysty- tai vaakapaneelina siinä missä puuverhoustakin. Leinonen huomauttaa erilaisia väri vaihtoehtoja voivan olla toki vähemmän tarjolla kuin maalatussa puuverhouksessa.

– Jos katsoo kaukaa rakennusta, ei pysty sanomaan, onko siinä puuverhous tai vinyyliverhous.

Vinyyli voi olla siis varteenotettava vaihtoehto puuverhoukselle. Jos ulkoverhousremontin yhteydessä aiotaan vaihtaa vanha verhousmateriaali johonkin toiseen, Leinonen muistuttaa kuitenkin varmistamaan alueen viranomaisilta ennakkoon, sopiiko kaavailtu verhousmateriaali rakennusmääräyksiin. ■

LUMO
rakennus
www.lumorakennus.fi

**KATTOREMONTIT,
ULKOVERHOUKSET SEKÄ
SADEVESIJÄRJESTELMÄT**

LUMORAKENNUS OY • info@lumorakennus.fi • 045 276 6254

**VIELÄ EHDIT VARATA
JULKISIVUREMONTIN
TÄLLE KEVÄÄLLE!**

Myös vesikattoremontit!

Soita heti

040 582 7450

**100%
TÄHTILAASTUA**

**LAKEUDEN
TÄHTI
RAKENNUS**

Leppiojantie 20 • 91800 Tyrnävä • myynti@lakeudentahtirakennus.fi • www.lakeudentahtirakennus.fi

KORJAUSRAKENTAMISEN MONIPUOLISIN OSAAJA!

- Ulkoverhoukset
- Lisälämmöneristykset seiniin ja kattoihin
- Ulkomaalaukset • Katot • Kattojen korotukset
- Ikkunat ja ovet • Terrassit • Kengitykset

Kysy tarjous! Kymmenelle nopeimmalle ulkoverhouksen tai kattoremontin tilanneelle Weber Q 3000 kaasugrilli kaupan päälle!

Prima

050 512 3980
info@prima-rakentajat.fi

www.prima-rakentajat.fi

OULUN VESIKATE

Suomalaisiin olosuhteisiin

Myönnämme vesikatoille
10 vuoden
vedeneristystakuun

Teemme takuulla parhaat

LUOTETTAVA
KUMPPANI
Tilajavastuu.fi

- Huopakatot (Kumibitumikermikatot)
- Sadevesikourut ja syöksyt sekä kattoturvatuotteet
- Pellitykset (Piipunpellit ja listat)
- Hallitilojen rakentaminen myyntiin ja vuokraukseen

KATTOLIITTO
Kattoliitto ry:n jäsen

Oulun Vesikate ja Rakennus Oy, Gneissikuja 7, 90620 Oulu
Toimitusjohtaja Mika Leinonen | 010 231 7171 | mika.leinonen@oulunvesikate.fi

Katso lisää oulunvesikate.fi

TURVAA SINULLE JA KIINTEISTÖLLESI

KOURUTEK

ORIMA®

Asennukset aina takuutyönä
Pyydä maksuton tarjous

Sadevesijärjestelmät Lumiesteet Kulkusillat Talotikkaat Turvatikkaat Turvakiskot Vanhojen tarvikkeiden purkutyöt

Jos tontilla on tavalla tai toisella haastava maaperä, pitää kasvien valintaan kiinnittää erityistä huomiota ja valita lajikkeet, jotka sopivat vallitseviin olosuhteisiin.

Teksti: Elina Salmi

Rakenna puutarhaasi tontin luontaisien ominaisuuksien mukaan

Jos tonttisi sattuu olemaan koriste- ja hyötykasvien kannalta haasteellinen, voit tuki parantaa pieniä alueita istuttamalla osan kasveista vaikka suuriin ruukkuihin, laatikoihin tai kohopenkkiin. Iso piha on kuitenkin fiksua tehdä maaperää totellen – muuten saa vain selkensä kipeäksi loputtoman työmäärän kanssa.

Suomalainen kotipuutarhuri lähtee aika usein vikaan siinä, että omaa pihaa määrittävä haavemaailma kehittyy pääasiassa ulkomaisten puutarhaohjelmien kautta. Niissä on käytössä hyvä kasvualusta, sopivasti aurinkoiset olosuhteet, ei routaa ja kasveja, jotka eivät meillä menesty.

– Kun ajatellaan, miltä hieno kotipuutarha näyttää, ei pitäisi lähteä liikkeelle

siitä, mitä koriste- ja hyötykasveja omassa pihassa kuuluu olla ja millaisia ihania kuvia ohjelmissa ja lehdissä on. Mieluummin pitäisi lähteä liikkeelle siitä, mihin oma tontti antaa mahdollisuudet, painottaa tutkijayliopettaja **Outi Tahvonen** Hämeen ammattikorkeakoulusta.

– Taimimymälässäkin ihmiselle iskee usein sisustusvaihte päälle eli mennään

värit ja muodot edellä. Fiksumpaa ja varmempaa olisi ymmärtää itsellä olevat olosuhteet ja hyväksyä ne.

Omenapuu ei menesty kallioisella tontilla

Kun valitsee koriste- ja hyötykasveja omaan pihaan, pitää ensin ottaa huomi-

oon tontin pinnan muodot ja maaperä ja heti niiden perään se, miten valo osuu tontille. Tietysti myös sijainnilla ja kasvuvyöhykkeellä on merkitystä.

Esimerkiksi kallioisella tontilla kasvavat sammaleet, jäkälät ja kuivien kutojen kasvit, kuten mäkitervakko, ketoneilikka, törmäkukat, siankärsämä ja kissankello. Alppiruusuille ja omenapuulle ei kuiten-

Freepik

kaan ole sijaa sellaisella tontilla.

Samoin hyvin kuiva ja tuulinen tai vastaavasti hyvin kostea tontti vaativat omanlaisensa kasvit.

– Puutarhan kasvustoa suunnitellessa voi hakea inspiraatiota vaikka iltakävelyllä lähimaastossa. Siellä voi katsella, min-kätyyppejä kasveja oman pihan lähellä luontaisesti kasvaa, neuvo Tahvonen.

– Omalle tontille sopivien kasvien löytämisessä auttaa hyvä taimimyymälä. Usein kannattaa sijoittaa ammattilaiseen ainakin sen verran, että pyytää koulutetun suunnittelijan vähintään neuvontakäynnille, vaikkei kokonaista suunnitelmaa tilaisikaan. Se jos mikä on hyvin käytettyä rahaa.

Maaperäanalyysillä pihanteon alkuun

Tahvonen neuvo, että kun alkaa suunnitella pihaa – on tontti sitten kokonaan uusi tai jo kertaalleen rakennettu – siellä kannattaisi teettää maaperäanalyysi. Hyvä konsti on myös kaivaa riittävän syvä kuoppa ja katsoa, millainen maan profiili on. Pinnassa nurmikon alla on yleensä 5–15 senttiä pintamaata ja sitten näkyäkin jo paikan luontainen maaperä.

Seuraava asia on kaataa siihen aiemmin kaivettuun kuoppaan pari ämpäristä vettä ja seurata, miten vesi imeytyy. Se on fiksun miehen testi hydraulisesta johtavuudesta eli miten vesi liikkuu juuri siinä kasvualustassa.

– Kannattaa kaivaa sen verran syvä

kuoppa, että näkee, miten syvälle tontti on hyvää, tummaa multamaata. Miten syvälle juuret pääsevät vai onko vastassa hyvinkin pian savimaa, jota ne eivät läpäise. Maaperässä olisi hyvä olla myös jonkin verran maatuvaa ainesta ja elämää – matoja, hämähäkkejä ja vaikka koppakuoriaisia – sillä silloin maassa on myös ilmaa.

Tottele tontin maaperää

Kaikille avoimesta paikkatietoikkunasta voi tutkia Suomen maaperäkarttaa. Siitä näkyy, mitä maaperää milläkin alueella pääasiassa on.

Kyse on yksinkertaisesti siitä, miten maa-ainekset ovat jääkaudella kerrostuneet. Kotipuutarhurille tärkeää on se, miten iso osa aineksesta on raekooltaan hienoa eli esimerkiksi savea tai hiesua. Hieno maa-aines lisää veden ja ravinteiden pidätyskykyä maassa, ja jos sitä ei maaperässä ole, niin siellä eivät tule kasveja tarvitsevat kasvit menestymään.

– Jos hienojakoista maa-ainesta on vähän, joutuu rakennetussa kasvialustakeroksessa tekemään työtä sitä luontaista maaperää vastaan ja se on ihan järjetöntä hommaa. Mieluummin pitäisi mennä samaan suuntaan tonttimaan kanssa.

– Koko tonttia ei ole järkevää koittaa muuttaa. On ekologisempaa tehdä työtä maaperän mukaan. Pieniä alueita voi toki parantaa ja osan kasveista istuttaa vaikka suuriin ruukkuihin, laatikoihin tai kohopenkkiin, muistuttaa Tahvonen.

Laadukasta siivouspalvelua

Säännöllinen ylläpitosiivous, ikkunoiden pesu, muuttosiivous ja muut siivoustyöt hoituvat ONNIn ammattilaisilta!

Voit vähentää jopa 60 % siivouksen hinnasta kotitalousvähennyksen avulla.

Ota yhteyttä **09 8564 6541** tai **onnikotisiivous.fi**

Tutustu lisää verkkosivuilla!

10% alennus ikkunanpesusta

Saat ikkunanpesusta 10 % alennuksen koodilla *KEVÄT24*.
Etu on voimassa 1.2. – 31.5.2024.

AMMATTITAITOISTA TUHOLAISTORJUNTAA TEHOKKAASTI JA TURVALLISESTI

Ota yhteyttä
Mika Pikkarainen
040 671 6791
mika.pikkarainen@pest1.fi

www.pest1.fi

– On hyvä huomioida sekin seikka, että maaperän mukaisesti tehty piha pysyy hengissä silloinkin, kun ei elämäntilanteen tai vaikka sairastumisen takia pystykään hoitamaan pihaa.

Ennen kuin ryntää taimiostoksille, on hyvä muutama päivä tarkkailla, miten valo elää omalla tontilla. Missä ovat varjoiset paikat, mitkä kohdat ovat aina auringossa ja miten ne vaihtuvat päivän kuluksa. Samoin kannattaa tutkailla, mikä on varjon suunta illalla ja aamulla. Varjon syvyyden näkee parhaiten erityisesti kevätauringossa.

Silloin osaa istuttaa kasvit oikeisiin paikkoihin sen mukaan, ovatko ne varjossa viihtyviä vai valoisamman paikan kasveja.

Omalla pihalla voi torjua ilmastomuutosta pieninkin keinoin

Tietysti rahalla voi pelata vasten maaperää käyttämällä kastelujärjestelmiä tai sala-ojittamalla kosteaa maata, mutta kun mietitään, mikä on ekologisesti kestävää sekä huomioidaan ilmastomuutos ja luontokato, niin jokaisen pihan pitäisi olla mukana tuottamassa hyvää. Kokonaisuuden kannalta se on todella tärkeää varsinkin meillä, jossa iso osa ihmisistä asuu omakotitaloissa eli rakennetusta maasta merkittävä osa on ihmisten pihvoja.

Myös hulevedet kannattaa ottaa hyötykäyttöön. Sen sijaan että ne ohjataan kunalliseen viemäriverkostoon, voisi ainakin osan sadevedestä ottaa talteen ja tehdä sillä jotain ihanaa siinä omassa pihassa. Sen voi käyttää kasteluun tai vaikka pienimuo-

toisiin vesiaiheisiin, jotka syntyvät ja häviävät sadentilanteiden mukaan.

Usein ajatellaan, että ilmastomuutoksen ja luonnon monimuotoisuuden kannalta tehtävät päätökset ovat niitä isoja asioita, joihin tavallinen omakotiasuja ei juurikaan voi vaikuttaa. Asia on jokseenkin päinvastoin. Juuri siellä kotipihassa nämä asiat voi toteuttaa helposti ja nopeasti, koska päätöksentekoketju on lyhyt.

Kohti hiiliviisasta pihaa

Hämeen ammattikorkeakoulussa on käynnissä hanke, jonka yhdessä osassa kehitellään hiiliviisaan omakotipihan hoitotapoja yhdessä hämeenlinnalaisten pientaloasukkaiden kanssa. Keinot ovat yksinkertaisia.

Esimerkiksi keväällä on monella tapana haravoida nurmikolta isot lehdet ja lehtikasat, jotta nurmikko saa ilmaa ja lähtee kasvuun. Liian tarkka ei kuitenkaan kannata olla, sillä maaperän pieneliöstö tykkää lehtikarikkeesta, jonka voi hyvin silputa paikoilleen ruohonleikkurilla tai haravoida pensaiden alle katteeksi.

Samoin puiden ja pensaiden liika leikkaaminen on turhaa, sillä liika leikkaaminen poistaa hiilipuutarhuroinnissa tärkeää elävää biomassaa. Elävä ja monikerroksinen kasvillisuus on juuri se reitti, josta ilmakehän hiili saadaan ensin kasveihin ja siitä maahan. Oksia ja risuja ei myöskään kannata kiikuttaa roskalavalle, sillä ne ovat arvokasta materiaalia pihan hiilikierrossa. Niistä voi rakentaa lahoaidan pihan eri toimintojen rajaajaksi tai kukkapenkin reunukseksi. Vaihtoehtoisesti

oksista ja risuista voi tehdä hakettamalla puusilppua istutusten katteeksi tai kompostin kuivikkeeksi.

Jos pihallasi ei ole kompostia, nyt viimeistään kannattaa perustaa sellainen. Puutarhajätteiden kompostointiin riittää muutamasta verkkoaidan palasta koottu häkki. Keittiöjätteen kompostointiin sen sijaan pitää olla kunnollinen lämpökompostori. Sillä on hintansa, mutta kuoletusaika on melko lyhyt, kun biojätteet kompostoimalla voi harventaa jätteenkeräystä ja saada käyttökelpoista lannoitetta puutarhaan.

Kesän istutuksia suunnitellessa keskity elinvoimaiseen kokonaisuuteen - oli kasvupaikka sitten kuivalla kalliolla tai rehevässä laaksossa. Istuta maanpeitekasveja pensaiden ja perennojen alle ja puita kukkapenkien katveeksi. Mitä enemmän pihassa on kerroksellisuutta, sitä enemmän on käytössä on ilmarakoja, joiden kautta hiili kulkee.

Entäs sitten kylmät kasvuvyöhykkeet?

Ihan oma lukunsa ovat maamme kylmät kasvuvyöhykkeet eli käytännössä alueet Koillismaalta ylöspäin. Jos ei halua perustaa puutarhaa joka kevät uudelleen, pitää valita kasvit, jotka pärjäävät kylmissä oloissa. Kylmyys on kasville ongelmallinen kolmella tapaa - maan päällä, maan alla ja maan pinnassa. Esimerkiksi paksu lumipeite suojaa kasvia paremmin kuin jänien ja tuulinen maanpinta.

– Silloinkin kun kasvi on omalle vyöhykkeelle sopiva, voi vastaistutettuja kasveja

joutua vähän jeesimään ja suojaamaan kevätauringolta tai talvelta. Parin vuoden jälkeen niiden kuitenkin pitäisi pärjätä ilman suojauksia, jos paikka on ylipäänsä oikea.

– Jos on tosi paljon harrastusta, niin voi yrittää parantaa tontin mikroilmastoa esimerkiksi tekemällä suojaseinämiä vyöhykkeellä varmasti kasvavista kasveista koilliseen ja pohjoiseen, jolloin kylmimmät tuulet eivät pääse puhaltamaan suoraan pihaan.

Voi myös matkia luontaista kasvua ja yrittää auttaa kasvia pärjäämään sillä konstillla. Voi esimerkiksi istuttaa kasvit savimailla vähän kummulle, jolloin vesi ei seiso juuristossa, huolehtia tuulensuojasta ja katsoa, että kasvusuunta aukeaa etelään tai lounaaseen.

Taimistolla kasvin nimilapussa on tieto kasvuvyöhykkeestä ja sitä kannattaa totella. Toinen oleellinen asia on taimen alkuperä. Vaikka kasvi olisi lajia, jonka kuuluisi menestyä omalla vyöhykkeellä, mutta se on peräisin vaikkapa Keski-Euroopasta, niin se ei välttämättä menesty kotona. Siksi taimen olisi hyvä mahdollisuuksien mukaan olla peräisin samalta vyöhykkeeltä. Tieto alkuperästä löytyy myös kasvin nimilapusta. ■

Kaikille avoin paikkatietoikkuna: www.kartta.paikkatietoikkuna.fi/ → karttatasot → geologia → maaperä

Lisätietoja hiiliviisaasta pihasta saa hankkeen sivuilta osoitteesta: www.cocarbon.fi/ tai Kotipihan hiilikortistosta: www.cocarbonprd.upengine.com/tutkimus/kotipihan-hiilikortisto

VARASTON SUURSIIVOUSALE!

Husqvarna VIKING STIHL
PIENKONEITA PUUTARHAAN JA METSÄNHOITOON
JOPA -40 %

LASTEN PYÖRIÄ
JOPA -40 %

Resurs Bank

Jussin
PYÖRÄPISTE

jussinpyora.fi

TUIRA
Valtatie 49
ma-pe 9-17
la 10-14

OULUNLAHTI
Jukolankuja 1-3
ma-pe 9-17
la 10-14

Etsitpä sitten tehokasta työkonetta tai adrenaliinia päivääsi. Valitse CFMOTO

Mönkijät työ- ja hupikäyttöön 3 vuoden takuulla* ilman tuntitai kilometrirajaa.
CFMOTO mallit, varustelut ja tekniikka osoitteesta euromotorcenter.fi

Katso kaikki mallit ja pyydä tarjous euromotorcenter.fi!

* ZFORCE 2 vuoden takuulla

CFORCE 520L CLASSIC EFI EPS

6 790€
7 590€

Ohjaustehostimella varustettu pitkä malli, joka on rekisteröity kahdelle. Saatavana sekä T3A (40 km/h) ja T3B (60 km/h) versioina. 12V ulosotto, Huoltokirja, Matkustajan istuin, Ohjaustehostin, Peruutusvaihte, Selkänoja, Sähkökäynnistys, Vetokoukku, Vinssi.

Kysymyksiä? Ollaan yhteydessä.

08 534 6550 tai
mpmyynti@emc24.fi

CFORCE 107-963cc

CFORCE-mönkijämallisto edustaa perinteistä ATV linjaa. Mallistosta löytyy kaikkiin tarpeisiin sopiva traktorimönkijä lyhyestä 450 kuutiosta, aina 1000 kuutiiseen 2-paikkaiseen malliin saakka.

Hinnat alkaen

CFORCE 110	2 390 €
CFORCE 450	6 290 €
CFORCE 520L Classic	6 790 € ~~7 590€~~
CFORCE 520	7 490 €
CFORCE 625	8 390 €
CFORCE 850XC	11 590 €
CFORCE 1000	12 690 €

UFORCE 580-963cc

UFORCE-mönkijämallit on kehitetty erityisesti työkäyttöön mutta soveltuvat mainiosti myös esim. tieliikenteeseen. Lämpöhytti lisävarustepaketilla teet tästä koppimönkijästä myös ympärivuotisen työkaverin.

Hinnat alkaen

UFORCE 600	12 990 €
UFORCE 1000	17 990 €

ZFORCE 495-963cc

ZFORCE-traktorimönkijät etenevät loistavien ajo-ominaisuuksiensa ansiosta ketterästi erittäin vaativissa maastoissa. Nämä koppimönkijät sopivat sekä huvi- että hyötyajoon.

Hinnat alkaen

ZFORCE 550 JuhisRacing Limited Edt.	16 990 €
ZFORCE 1000 SPORT R	17 990 €

Teksti: Elina Salmi

Kestävä ja kaunis piha syntyy oikeista aineksista

Pihan tärkeimmät ainekset ovat piilossa pinnan alla. Käyttöä kestävä pihakiveyksen, kukoistavan nurmikon ja kauniiden istutusten kannalta ei ole samantekevää, millaiselle perustalle piha on rakennettu.

Perennat, nurmikot, pensaat ja puut vaativat kaikki erilaisen määrän kasvualustaa. Määrässä ei kannata pihistellä, mutta ei sitä myöskään tarvita älyttömiä määriä. Liiasta mullasta ei ole kasveille juurikaan suurta hyötyä, listaa viheralan yrittäjä ja suunnittelija **Virve Jurmu**.

– Kasvualusta – käytännössä siis multa – kannattaa hankkia toimittajalta, joka myy hyvää, analysoitua multaa. Silloin saa valittua kullekin kasville parhaan alustan.

Jotta pihan saa kukoistamaan, pitää ottaa selvää kasvien tarpeista ja huomioida se kasvualustaa perustettaessa. Kukoistava nurmikko tarvitsee omanlaisensa alustan. Happaman maan kasvit, kuten vaikkapa pensasmustikka, havut ja alppiruusu vaativat aivan toisentyyp-

pisen kasvualustan. Toiset perennat kaipaavat vahvaa ja ravinteikasta multaa, kun taas kuivan maan maanpeitokasvit menestyvät köyhänpuoleisessa maaperässä ja pärjäävät ohuehkon kerroksen alustaa.

Pihan peruskorjauksessa tarvitaan lapion lisäksi konevoimaa

Jos pihaa ja istutuksia on tarkoitus uudistaa vain vähän, niin useimmiten riittää, että kasvualustaan tuodaan tuoreita ravinteita vaikkapa kompostimultaa lisäämällä. Joskus tulee kuitenkin halu uudistaa pihaa enemmänkin. Halutaan siirtää isompia kasveja tai istuttaa vanhan

ja ränsistyneen pensaikon tilalle jotain kokonaan uutta, tehdä kiveyksiä tai rakentaa terassi.

Silloin työ alkaa pintaa syvemmältä. Jos talon historiasta ei ole tarkkaa tietoa, on vain ryhdyttävä kaivamaan. Jos haluaa ainoastaan uusia istutukset, mutta käyttää vanhoja kasvupaikkoja, pitää tietysti alkajaisiksi kaivaa pois vanhat kasvit. Samalla lapiointilla on hyvä pöyhäistä maata sen verran syvemmältä, että näkee, mitä on multakerroksen alla.

– Jos maaperä on savimaata, tehdään istutuksille usein pieni kumpare. Toisaalta savimaa on vettä pidättävä, joten se hyödyttää kasveja toisin kuin puhdas hiekka, josta vesi holahtaa läpi, toteaa Jurmu.

Freepik

Uusien kasvien kanssa kannattaa luonnollisesti käyttää uutta kasvualustaa. On myös hyvä olla tarkkana kasvin istutussyvyyden kanssa. Taimisto osaa kyllä neuvoa tässä asiassa.

Jos haaveissa on koko pihan uudistaminen, kannattaa ehdottomasti käyttää asiansa osaavaa viheralan suunnittelijaa. Ammattilaisen avulla uudesta pihasta tulee hallittu kokonaisuus ja kustannukset ovat paremmin tiedossa ennen aloitusta. Talvi on otollista aikaa teettää suunnitelma, mutta silloin tarjouspyynnön tueksi on hyvä olla runsaasti valokuvia uudistettavasta kohteesta.

Budjettia kaavaillessa on otettava huomioon, että myös purkaminen maksaa. Koko pihan remontti ei onnistu itse lapioiden, vaan tarvitaan konevoimaa ja monenlaista maa-ainesta.

Pohjätöissä ei sovi oikaista

Erityistä tarkkuutta vaativa kohde pihassa ovat kiveykset. Ei riitä, että ladotaan nätisti kiviä vierekkäin, vaan pohjatyöt on tehtävä perusteellisesti ja maaperästä riippuen riittävän syvään. Jos esimerkiksi routivalle savimaalle asentaa kiveyksen puutteellisella perustuksella, aaltoilee kiveys joka kevät eikä kestä montaakaan vuotta.

Oikein tehdyille perustukselle rakennettu kiveys sen sijaan saattaa kestää melko vähäisellä hoidolla jopa 45–50 vuotta.

- Erityisesti pohjätöissä kannattaa luottaa hyvään suunnittelijaan. Huonosti tehtyjen pohjien korjaaminen on nimittäin todella kallista, kun ensin pitää kaivaa kaikki vanha pois.

Uudisrakennuksissa tulevan omakotiasujan kontolle jää useimmiten kasvitoiveiden kertominen suunnittelijalle ja myöhemmin nurmikon leikkuu ja kasvien huolto. Pohjarakenteet tekee useimmiten urakoitsija suunnittelijan ohjeiden mukaan.

Pihan peruskorjauksessa voi itsekkin tehdä aika paljon ja vaikuttaa siten kokonaiskustannuksiin. »

Pihapuunkaadot sekä metsän- ja maisemanhoito turvallisesti ja ammattitaidolla!

Kaatovänkäri Oy
040 960 4022
info@kaatovankari.fi
www.kaatovankari.fi

Maarakennus P. Manninen Oy

PIHATYÖT POHJATYÖT

HIEKAT | MULLAT | MURSKET

Rapankarintie 12, 90820 Kello | Puh: 040 548 9530

TILAA MEILTÄ VAIHTOLAVA RAKENNUSJÄTTEILLE TAI KEVÄTSIIVOUKSEEN!

Meiltä saat myös nosturi- ja kiviainestoimitukset!

Monipuolinen nosturi- ja vaihtolavakalustomme vastaa vaativiinkin tarpeisiin.

Pyydä tarjous:
044 712 5005 | info@oak.fi

MAINOSTAJA, varaa näkyvyytesi Omakotilehtiin verkkokaupasta.

<https://mediapotentia.mediani.fi>

PIHAPUIDEN KAADOT
OKSIEN POISVIENTI
KANTOJEN JYRSINTÄ
MYRSKYTUHOPUIDEN KAADOT

SOITA 0400 515 059
WWW.SAVOTTAVAHTI.COM

KANTOJYRSINTÄÄ

Oulun Asennuspalvelu Oy

040 189 3568 | info@oap.fi
www.oap.fi

Kiimingin Murske Ky

Laukkukankaantie 5, 90940 JÄÄLI
P. 0400 906 853 www.kiiminginmurske.fi

MYÖS PIHASUUNNITTELUT!

TOIMITAMME:
maa-ainekset, soraa, hiekkaa, multaa, murskeet

SUORITAMME:
piha-alueiden kuivatusrakentamista, konetöitä,
rakennuspohjia, rakennuspurkua, vesi- ja
viemäritöitä, pihatöitä, salaoja- ja sadevesijärjestelmiä

Tie- ja piharakennus- materiaalit

Suodatinhiekkä ja eristyshiekkä

Hiekkaa, jossa ei ole savipaakkuja, turvetta, juuria eikä isoja kiviä. Maksimiraekoko 16 mm.
Käyttö: Jakavan kerroksen alle estämään alus- ja päällysrakenteeseen kuuluvien ainesten sekoittuminen.

Jakavan kerroksen murske

Kalliosta tai luonnonsorasta murskattua kiviainesta. Raekoko voidaan valita 56–90 mm.
Käyttö: Tie- ja piharakenteiden jakavat kerrosrakenteet.

Kantavan kerroksen murskeet

Kalliosta tai luonnonsorasta murskattua kiviainesta, jonka raekoko voidaan valita 22–32 mm tai 56–63 mm.
Käyttö: Jakavan kerroksen päälle li-

säämään rakenteen kantavuutta ja tasaamaan alustaa mahdollisesti tuleville päällysteille (asfaltti, kivituhka jne.).

Kallio- ja soramurskeet, hienot

Kalliosta tai luonnonsorasta murskattua kiviainesta, jonka raekoko voidaan valita 11–16 mm.
Käyttö: Pihojen ja teiden pintamateriaali.

Kivituhkat

Kalliosta tai sorakivistä murskaamalla tehtyä kiviainesta, jonka raekoko voidaan valita 3–5 mm.
Käyttö: Pihateiden, pihojen ja kenttien pintamateriaali. Myös pihalaattojen alle tasaushiekaksi.
Lähde: rakentaja.fi

Routa on kiveyksen vihollinen

Suomi on talvella pakkasta ja siksi maa routii. Se vaikuttaa pihassa kaikkkeen rakentamiseen, jossa käytetään kovia materiaaleja, kuten pihalaattoja, muureja ja terasseja. Siksi perustukset on tehtävä huolella, että rakenteista tulee kestäviä. Kun tekee kerralla kunnolla, saa nauttia pitkään kauniista piharakenteista.

Eri maalajit routivat eri tavoin. Routivaa maaperää ovat savi, hiesu, turve ja lieju, routimattomia puolestaan hiekka, sora ja kallio. Maaperätutkimuksen avulla saa selville, mitä maalajia pihassa on ja kuinka syvältä se pitää kaivaa pois.

Se, miten paksuja kerroksia eri maa-aineksia pitää laittaa, riippuu paitsi käyttötarkoituksesta, myös maaperän laadusta. Jos on tarkoitus tehdä kiveys, joka kestää parin henkilöauton painon, on eri kerrosten oltava paksumpia. Kävelypolku syntyy kevyemmilläkin eväillä.

– On maaperä sitten mikä tahansa, aina tarvitaan muiden maa-ainesten lisäksi murskekerros. Jokainen kerros pitää myös täryttää huolella tiiviiksi.

Hyvä perustus rakentuu useasta kerroksesta

Routimaton perustus tehdään joka suuntaan puolisen metriä suuremmaksi kuin tuleva kiveys tai muu rakenne. Toisaalta routimattomalle maalle esimerkiksi terassin voi perustaa pilariperustusten päälle eikä sen kummempia pohjatöitä tarvita.

Mikäli maaperä on routivaa ainesta, sitä pitää mahdollisuuksien mukaan kaivaa pois riittävän paljon ja korvata se routimattomalla maa-aineksella. Mikä on riittävän paljon, riippuu tulevan rakenteen koosta ja käyttötarkoituksesta. Uudet maa-ainekset laitetaan kerroksittain vanhan tilalle ja tiivistetään täryttämällä jokaisen kerroksen jälkeen ja tarvittaessa myös keskellä kerrosta.

Jo pohjatöitä tehdessä pitää huolehtia kaadoista, jotka johtavat vedet pois rakenteen alta. Kahden prosentin kallistus eli kaksi senttimetriä metrin matkalla on riittävä. Vesi ei saa johtaa rakennuksia kohti eikä naapurin tontille.

Tarvittavia rakennekerroksia ovat routaeriste, salaojituskerros, suodatinkerros, jakava kerros ja kantava kerros. Lisäksi tarvitaan vielä näkyvissä olevat pintarakenteet, kuten asennushiekka ja laatat. Rakennekerrosten paksuus riippuu aina maaperästä ja sen routivuudesta.

Alimmaiseksi kannattaa laittaa suodatinkangas. Sen tarkoituksena on estää karkeaa maa-ainesta sekoittumasta hienojakoisempaan maapohjaan. Jos riittävä maanvaihto ei ole mahdollista, kannattaa pohjaan tehdä vielä routaeristys eristelevyillä.

Seuraavaksi tehdään salaojakerros seulotusta luonnonsorasta tai sepelistä. Sen päälle tulee suodatinkerros hiekasta, jonka raekoko on 0–20 millimetriä. Pohjoisessa suodatinkerros on paksumpi kuin etelässä.

Hiekkakerroksen päälle tulee jakava kerros sorasta tai murskeesta. Raekoko saisi olla 0–63 mm. Jakavan kerroksen päälle laitetaan kantava kerros karkeasta kivimurskeesta. Karkean murskeen päälle voi tehdä kerroksen hienompaa, raekooltaan 0–16 millistä mursketta. Sillä saa helpommin tasoittavan pinnan, johon menee vähemmän viimeistelymateriaalia.

Erityisesti kantava kerros pitää tiivistää täryttämällä kahdenkymmenen sentin välein.

Sitten on vuorossa enää asennuskerros. Kiveyksissä se tehdään kivituhkasta tai asennushiekasta. Viimeiseksi asennetaan silmää miellyttävät kivet. Jos kiveyksessä on kaarevia reunoja, kannattaa valita pienehkö kivikoko, jolloin kaarteista tulee kauniimmat ja ne on helpompi tehdä.

Jos taas haluttu alue on suora eikä siinä ole nousuja tai laskuja, voi käyttää suurempaa kivikokoa tai laattoja. Huolellisuutta ja ohjeita noudattaen pintakivet pystyy asentamaan itsekin.

Haastateltava toimii viheralan yrittäjänä ja suunnittelijana Jarkimo Oy:ssä. Hän on myös Viher- ja ympäristörakentajary VYRAn hallituksen jäsen. Lähteenä käytetty myös: www.rudus.fi ■

Tule meille asumaan!

Tutustu Kempeleen tonttitarjontaan osoitteessa:
www.kempele.fi/tonttitarjonta

Sinulla ON VOIMA

Laita biot kiertoon

Tiesithän, että heinäkuusta alkaen biojätteet pitää lajitella Oulussa myös taajamien omakoti- ja pientaloissa?

Voit tehdä sopimuksen biojätekeräyksestä nyt ja aloittaa biojätteen lajittelun halutessasi vasta heinäkuussa.

Osallistu biojätekiertueellemme, josta saat apua ja vinkkejä biojätteen kierrätykseen omakotitaloissa. Tarkista kiertueen aikataulu ja pysähdyspaikat sekä tilaa biojätekeräys kätevästi osoitteesta kiertokaari.fi/voima

Psst! Toimi ripeästi ja voit voittaa ilmaisen biojätepalvelun vuodeksi!
Olet automaattisesti mukana kuukausittaisessa arvonnassa, kun teet biojättesopimuksen Kiertokaaren kanssa kesäkuun loppuun mennessä.

Katso koko kiertueaikataulu, tilaa biojätekeräys ja lue lisää KIERTOKAARI.FI/VOIMA

VRJ GROUP

Ympäristösi Rakentaja

MAA-AINESMYYMÄLÄSTÄ

Kaikki piharakentamisen maa-ainekset peräkärreyn kuormattuna. Myös suursäkeissä toimitettuna!

Myymälä: Pikkukiventie 6, 90620 Oulu
Avataan toukokuussa.
Puh. 040 824 2102

MAA-AINESTOIMITUKSET OULUN SEUDULLA

- PARAS- multa
- murskeet, sepelit ja kivituhkat
- kuorikate
- seinänvieruskivi

VAIHTOLAVAPALVELUT

- vaihtolavapalvelut pihatalkoisiin ja rakennustyömaille

Vilma 040 743 5462 ja Pekka 040 737 5710

VRJ POHJOIS-SUOMI OY

— www.vrj.fi —

NYT 5000 EUROA
SILKKAÄ SÄÄSTÖÄ!

RAKENNA KOTI SUOMEN KEKSELIÄIMPÄÄN KUNTAAN!

TERVETULO TAPAAMAAN
MEITÄ RAKENTAJA 2024
-MESSUILLE OULUHALLIIN
12.-14. HUHTIKUUTA!

#SuomenKekseliäinKunta

Kotiranta -

unelmiesi koti keskustan kupeessa!

#HyväParempiLiminka

Saunaranta -

kaikki valmiina kotiasi varten!

TARTU MESSUTARJOUKSEEN!

- ✓ 12.4.-12.5.2024 AIKANA VARATUISTA OMAKOTITONTEISTA SAAT MYYNTIHINNASTA **5000 EURON** ALENNUKSEN YKSITYISHENKILÖILLE, MIKÄLI ALOITUSKOKOUS PIDETÄÄN VUODEN SISÄLLÄ VARAUSPÄIVÄSTÄ.

Kotiranta on omakotiasumisen unelmakohde keskellä kauneinta maaseutua, mutta samalla aivan Limingan keskustan palveluiden äärellä. Kotiranta tarjoaa omakotiasujalle edulliset tontit, joista pääsee suoraan luontopoluille ja liikkumaan.

Varaa tästä:

- ✓ TONTIN VUOKRAAJAT SAAVAT ENSIMMÄISEN VUODEN TONTTIVUOKRAN ILMAISEKSI - SAMOIN EHDOLIN!
- ✓ TULOSSA MYYNTIIN YRITYKSILLE: RIVITALOTONTTI NETTIHUUTOKAUPPANA KOHTUULLISEEN POHJAHINTAAN!

Saunaranta on omakotiasumisen paratiisi keskellä luontoa, toimivien palveluiden äärellä ja vieläpä aivan kaupungin kainalossa. Saunaranta tarjoaa omakotiasujalle isot tontit ja perinteistä kyläfiilistä. Jokaiselta tontilta löytyy valmiiksi pihasaunan paikka.

Varaa tästä:

» KOLUMNI

Elämää rintamamiestalossa

Juhani Vahtokari
Kolumnisti on rintamamiestalossa asuva rehtori, jolle on karttunut koke-
musta vanhasta talosta ja sen korja-
uksista jo 40 vuoden ajalta.

Lunta, lunta, lunta vain

Sysipimeässä yössä kuului voimakas rikkoutuvan esineen ääni kumean mossahduksen säestämänä. Mikä se voi olla? Unenpöpperössä oivalsin, että kyse oli oltava katolta putoavasta lumimassasta. Lämpötila oli ollut muutaman päivän plussan puolella ja katolle kertynyt paksu lumikuorma oli vähitellen alkanut irtautua pellistä kunnes se sai tarpeekseen ja, vyöryi alas.

Kuin ajatus olimme puolison kanssa pystyssä; olohuoneen ikkuna auki, ja mitä näimmekään. Valtava lumimäärä oli syöksynyt alas uudenkarhean ilmavesilämpöpumpun ulkoyksikön muoviselle katolle. Tukeva suojakatos oli suunnitteilla, aineetkin oli hankittu, mutta suojasää ehti tällä kertaa ensin.

Kun aamulla soitin lämpöfirmaan, he kertoivat, että uusi kansi maksaa 540 euroa. Kun soitin vakuutusyhtiöön, jossa meillä on kotivakuutus, vastaus oli: – Ei korvata.

Nyt kun oppirahat on maksettu, saa lumi pudota alas silloin kun haluaa; tukeva suojakatos on valmis ja pitää huolen siitä, että yksinkertainen, suorakaitteen muotoinen katos, joka maksaa yli 500 euroa, on turvassa. Muutoinkin tämän kuluneen talven lumimassat ovat täyttäneet omakotialueen kadut, risteykset, liittymät ja antaneet aura- ja karhumiehille melkoisen urakan. Voi sitä vesimäärää, joka tietyissä sääolosuhteissa kehittyäkään kun sulaminen on huipussaan.

Elämä suurehkolla omakotialueella on tällaisina talvina erityistä. Talojen, jotka ovat saman näköisiä, välissä päivä päivältä kapenevilla kaduilla pujottele-

vat suuret säiliöautot. Naapurien asukkaat tarttuvat lapioon tai lumikolaan harva se päivä. Karhu huristaa ohi jo aamuviideltä, sen jälkeen tulevat kuormaajat, jotka viimeistelevät aurauksen. Onko tämä nyt sitä ilmaston lämpenemistä?

Niin rintamamiestalojen kuin muidenkin salaojitukset pääsevät keväällä näyttämään tehonsa ja vesi ränneissä ei ehdi sulaa ennen kuin vesi vuotaa niistä yli eikä pakene syöksyihin, jonne ne on tarkoitettu. Vesi on eräs niistä luonnonvoimista, joille emme mahda juuri mitään. Ilmatieteen laitoksen mukaan 500 litran lumiläjystä sulaa noin 50 litraa vettä. Vedellä on tapana mennä ”vääriin” paikkoihin, kellareihin, sokkeleihin jne.

Toisaalta taas, kun rintamamiestalon isäntä tai emäntä laittavat kumisaappaat jalkaan ja aloittelevat puutarhan kevättyöt, vesi on elintärkeä. Kun lumi vielä asustaa katolla, joku viisas on laskenut, että 15 senttimetrin lumikuorma 150 neliön katolla painaa noin 2300 kg. Lumi on siis melko oikukas kaveri. Toisaalta paljon huolia tuova, toisaalta välttämätön.

Kevään odotus kaiken lumen jälkeen on kiihkeätä. Näkykö jo pientä vihreyttä? Maaliskuun katso- taan olevan ensimmäinen kevätkuukausi, vaikka melkoisia lumipyryjä saattaakin tulla ja mennä. Mitä Maariana katolla, sitä vappuna vaossa, sanoi vanha kansa. ”Jos huhtikuu on kylmä ja märkä, tulee heinä-
lato olemaan täynnä”. Kansa oli kehittänyt koke-
muksensa perusteella paljon viisauksia.

”Kaksi on kaunista kesällä, lehti puussa, ruoho
maassa ja tuomenkukka kolmantena”.

Teksti: Elina Salmi

Vauhdittaako remontti talon myyntiä?

Jos olet aikeissa myydä talosi, mieti tarkoin, kannattaako tehdä isompia remontteja, sillä kustannukset eivät välttämättä realisoitu suoraan myyntihintaan. Pieni pintaremontti ja talon stailaus sen sijaan saattavat vauhdittaa myyntiä.

Oma koti kullaa – sen tietää jokainen omakotiasuja. Kun on aika syystä tai toisesta luopua talosta, on kuitenkin mietittävä tarkkaan, millaisin keinoin yrittää joko hilata hintaa ylöspäin tai vauhdittaa myyntiä.

Oman asuinalueen yleinen hintataso antaa aika hyvät raamit sille, millaisen hinnan omastaan saattaisi saada. Vertaa omaasi muihin tarjolla oleviin kohteisiin ja arvioi mahdollisimman objektiivisesti, onko kodisiasi sellaisia ominaisuuksia, jotka nostavat sen muiden yläpuolelle.

Lainarahalla remonttia ei yleensä kannata ruveta tekemään, koska aika harvoin kustannukset siirtyvät suoraan myyntihintaan. Monesti voi olla kannattavampaa huomioda lähiaikoina tulevat remontit myyntihinnassa ja huolehtia siitä, että ostajaehdokas saa kaiken tarpeellisen tiedon talon kunnosta.

Pienet korjaukset parantavat kokonaisuutta

Aika paljon voi kuitenkin tehdä vauhdittaakseen talon myyntiä, kertoo neuvontainsinööri, rakennusmestari **Timo Jokela** Peruskorjaamisen ja Rakentamisen kehittämiskeskus PRKK ry:stä:

– Talon ulkonäkö kohenee aika pienillä ja edullisilla keinoilla paljonkin. Kaikki rikkinäinen ja nuhraantunut pitää korjata. On myös hyvä huomioda, että uuden rinnalla vanha alkaa näyttää nuhriselta, vaikkei likainen olisikaan. Jos siis maalaa seinät, kannattaa myös uusia kaikki listat. Myös väliovet voi uusia. Ovi karmeineen maksaa noin 150 euroa ja timpuri vaihtaa sen tunnissa.

– Pientäkään pintaremonttia ei kannata tehdä oman maun mukaan. On hyvä suosia vaaleita sävyjä ja pyrkiä neutraaliuteen joka kohdassa. Silloin mahdollinen os-

taja näkee parhaiten talon mahdollisuudet, muistuttaa Jokela.

Vanhoissa taloissa on usein paneelikatot. Ne voi maalata valkoisiksi tai levyttää uutta vastaaviksi edullisilla kattopaneeleilla. Levyttäminen on ehdottomasti helpompaa keino, sillä paneelikatot maalaminen on suojauksineen kaikkineen aika työlästä puuhaa.

– Halutessaan voi myös uusia lattiapinnat. Laminaatti ja vinyylilikkilattia ovat helppoja ratkaisuja ja ne pystyy asentamaan itsekin. Vinyylilankku sen sijaan on aika haastava materiaali, sillä se on ohutta ja vaatii alustalta erinomaisen tasaisuuden, toteaa Jokela.

Talo on tietysti myös siivottava perusteellisesti. Kaikki ylimääräinen tavara viedään varastoon, kaikki pinnat ikkunat mukaan lukien pestään, vuoteet sijataan ja kylpyhuoneisiin vaihdetaan puhtaat pyyhkeet. Verhot

TALOTUKI

”HYVIN SUUNNITELTU ON PUOLIKSI TEHTY” SANONNASSA PIILEE TOTUUS!
LUOTA SIIS KORJAUS- JA RAKENNESUUNNITTELUSSA LAATUUN,
NIIN VOIT ODOTTAA SITÄ MYÖS LOPPUTULOKSESTA.

Laadukkaat suunnittelu- ja tutkimuspalvelut löytyvät TaloTuen kautta.

OTA YHTEYTTÄ!

oulu@talotuki.fi

p. 08 4154 3300

NPS
85

vedetään sivuun ja jos ostaja tulee ilta-aikaan, laitetaan kaikki valot päälle. Silloin kokonaisvaikutelma on valoisa ja kutsuva.

Jokainen ostaja katsastaa kylpyhuoneen

Kylpyhuoneet ja saunaosasto kiinnostavat jokaista potentiaalista ostajaa. Niinpä ne on pestävä niin, että laatasaumamat puhdistuvat. Rautakaupoista löytyy saumojen puhdistamiseen tarkoitettuja, järeitä aineita, joita tavallinenkin ihminen voi käyttää, kunhan noudattaa tarkasti ohjeita. Saumat pitää muistaa myös suojata puhdistuksen jälkeen.

– Jos kylpyhuonetta ei saa pesemällä puhtaaksi, voi kaakelit ja saumat maalata. Toimenpide antaa kylpyhuoneelle muutaman vuoden lisää käyttöaikaa. Maali myös tekee vettä hylkivän pinnan laattaan, sanoo Jokela.

– Samassa yhteydessä kannattaa silikonit uusia, koska ne on joka tapauksessa irrotettava ennen maalausta.

Toisinaan kylpyhuoneessa saattaa olla niin sanottuja kopolaattoja. Ne ovat laattoja, jotka ovat irti alustastaan ja pitävät koputettaessa erilaista ääntä. Usein niitä kavahdetaan ja pidetään merkinä piilevästä kosteusvauriosta.

– Yksittäiset kopolaatat eivät ole paha asia niin kauan, kun ne pysyvät paikoillaan eikä sauma ole rikkoutunut. Kopolaatta ei välttämättä kieli kosteudesta, vaan voi yksinkertaisesti olla merkki huolimattomasta asennuksesta. Yksittäiset laatat voi myös kiinnittää uudelleen alustansa injektoidulla, kertoo Jokela.

– Jos kopolaattoja on useita kymmeniä, on useimmiten ainoa toimiva ratkaisu laatoittaa koko kylpyhuone uudelleen.

Ulkonakin voi tehdä pientä pintaremonttia

Ulkonakin taloa ja ympäristöä pitää yrittää katsoa vieraan silmin ja korjata ilmeiset puutteet. Räystäiden »

Freepik

Aktiivista ja asiantuntevaa suunnittelu- ja valvontapalvelua!

SUUNNITTELU JA VALVONTA

ASUNTOKAUPAN KUNTOTARKASTUKSET, ULKOSEINIEN KENGITYSKORJAUKSEN SUUNNITTELU, ENERGIATODISTUKSET JA KOPIOINTIPALVELU.

050 529 0012 - www.svapa.fi

Tykkää meistä

FACEBOOKISSA!

facebook.com/omakotilehti

PRIIMATYÖ

JOUSTAVAA JA SUJUVAA REMONTINTIA PRIIMATASOISELLA TYÖN JÄLJELLÄ

Priimatyö Oy tuottaa laadukkaan, rehellisen ja aina paikallisen palvelun, kun tarvitset tekijän kylpyhuoneremontille, saunaremontille, muun märkätilan remontille tai uudiskohteen märkätilojen rakentamiselle.

Palvelemme kaikissa kohteissa, oli kyseessä yksittäinen kylpyhuoneremontin tarve, taloyhtiön kylpyhuoneremontin tarve tai uudiskohteen märkätilojen rakentaminen. Toimitamme myös isot märkätilaurakoinnit rakennuttajille ympäri Suomen.

Vertti Saarela
p. 044 011 1465
posti@priimatyo.fi

WWW.PRIIMATYO.FI

040 1272 883 • www.ht-maalaus.fi
• htmaalaus@gmail.com

TASOITE-, MAALAUS- ja JULKISIVUTYÖT

alustat nuhraantuvat usein muuta taloa nopeammin. Ne on siis syytä maalata tai homepestä.

Piha pitää tietysti siistiä esittelyä varten. Nurmikat on leikattava ja talvella lumityöt tehtävä mahdollisimman huolellisesti. Kaikenlainen roina pitää ulkonakin joko pakata varastoon tai viedä kaatopaikalle.

Dokumentoi kaikki tehdyt korjaukset

Kaikki tehdyt toimenpiteet – on ne sitten tehty aiemmin tai juuri ennen myyntiä – kannattaa dokumentoida tarkasti. Niiden avulla on helppo selvittää ostajalle, mitä on tehty ja mitä on mahdollisesti pikapuoliin tulossa työlistalle. Aina parempi on, jos talolla on huoltokirja, josta selviävät tehdyt toimenpiteet. Se myös antaa ostajalle kuvan siitä, että talosta on pidetty huolta.

– Syrjemmällä sijaitsevien talojen kohdalla on tällä hetkellä vahvasti ostajan markkinat. Siellä taloa saa yleensä myydä pitkään. Toisaalta se tarkoittaa sitä, että hyvin pidettyjä taloja, joissa kaikki remontit on tehty ajallaan, on tarjolla varsin edullisesti. Jos siis pystyy siirtämään työnsä mahdollisimman pitkälti etätöiksi, voi kaupunkikaksion hinnalla saada haja-asutusalueelta isohkon talon, oman pihan ja turvallisen ympäristön asua itselle ja lapsille, muistuttaa Jokela.

Vanhoista omakotitaloista löytyy toki myös kiinteistöjä, joiden kunnossapito on hoidettu heikosti tai lyöty kokonaan laimin. Mikäli on aikeissa ostaa tällaisen kiinteistön, kannattaa selvittää tarkasti, paljonko tuleviin korjauksiin on varattava rahaa, jottei tule suuria taloudellisia yllätyksiä.

Freepik

Stailaa koti myyväksi

Ensivaikutelman antamiseen ei saa toista tilaisuutta – siksi taloa myydessä juuri hyvä ensivaikutelma on ensiarvoisen tärkeä. Viime vuosina on puhuttu asunnon stailaamisesta paljon ja sen onkin todettu lyhentävän myyntiaikaa verrattuna samanlaisiin, mutta stailaamattomiin kohteisiin.

Asunnon stailaaminen ei ole rakettitiedettä eikä kallista. Sen tarkoituksena on korostaa asunnon parhaita puolia ja luoda mielikuvia sen tarjoamista mahdollisuuksista.

Siispä töihin. Kannattaa käydä koko koti läpi huone kerrallaan ja siivota perusteellisesti. Myös ikkunat pitää pestä, sillä harmaat ja tahraiset ikkunat antavat koko asunnosta suttuisen vaikutelman.

Siivoa ja järjestele myös kaapit. Halusit tai et, talosta kiinnostuneet kurkivat joka tapauksessa kaappeihin nähdäkseen, millaiset säilytystilat talossa on.

Karsi tavaraa ja siirrä ylimääräisen varastoon. Vuokrattava pienva-rasto on hyvä ja edullinen vaihtoehto tavarain tilapäiseen säilyttämiseen. Stailaaminen helpottaa myös omaa muuttoa, kun tavaroista on jo ennalta karsittu joutava pois. Mitä vähemmän saat aseteltua esittelyn ajaksi jäävät

tavarat, sen vähemmän ja suuremmalta asunto näyttää.

Vaikka itse olisit renessanssi-ihminen ja rakastaisit runsautta sisustuksessa, ei ostaja välttämättä ajattele samoin. Sisusta siis koti myyntiä varten väljästi ja neutraalisti ja käytä mahdollisuuksien mukaan vaaleita värejä. Kovin persoonallinen ja värikäs sisustus saattaa karsia ostajia jo pelkkien myyntikuvien perusteella.

Valoa, valoa, valoa! Se luo ympärilleen tilaa ja avaruutta ja on houkuttelevampi kuin synkkä luolamainen koti. Vedä siis verhot sivuun, nosta kaihtimet ylös ja lisää valoisuuden tuntua lisävalaisimilla, kirkkailla lampuilla ja heijasta valoa eri paikkoihin peilien avulla.

Muista vielä seuraavat, huonekohtaiset vinkit ennen kuvien ottamista ja esittelyjä.

Eteinen

Siivoa ylimääräiset vaatteet, laukut ja kengät pois. Voit jättää pari kaunista takkia ja laukua esille ja kenkien paikalle muutaman parin siistejä, hyväkuntoisia jalkineita. Yleisvaikutelma on silloin siisti, mutta kuitenkin asutun näköinen ja kotoisa.

Olohuone

Siivoa pois henkilökohtaiset valokuvat ja vähennä koriste-esineiden määrää. Pyyhi tv-ruudusta pöly ja sormenjäljet ja jos olohuoneessa on takka, puhdista se noesta ja liasta. Piilota johdot, tyhjennä tasot ja lokerikot irtoroinasta.

Keittiö

Laita keittiö kiiltämään: kiillota kaikki, mikä kiiltää, kuten rosteripinnat, hannot, altaat ja uunin ovi. Tyhjennä jääkaapin ovi magneeteista ja papereista, piilota tasoilta pienkoneet kaappeihin, irrota esille jäävien johdot seinästä ja kääri ne nätisti koneen taakse. Pöydälle voit nostaa hedelmäkorin, kukkamaljakon tai vaikka yrttikorin. Piilota myös koiran tai kissan ruokakuppi ja juoma-astia.

Makuuhuone

Petaa sänky huolellisesti. Siisti päiväpeite ja neutraalit sisustustyynyt luovat tunnelmaa. Tyhjennä yöpöydiltä kaikki ylimääräiset tavarat, kuten puhelimen laturi, herätyskello tai radio. Laita henkilökohtaiset valokuvat myös makuuhuoneessa pois näkyviltä.

Viikkaa vaatteet kaappeihin niin,

että kaapin ovet mahtuvat kunnolla sulkeutumaan. Järjestä lastenhuoneessa lelut paikoilleen.

Kylpyhuone

Korjaa pois hygieniatuotteet ja henkilökohtaiset tavarat kuten kylpytakit, shampoot, hammasharjat, roskakorit ja vessaharjat. Ripusta esille muutamia värisävyiltään hillittyjä ja puhtaita pyyhe ja kiillota hannot. Laita wc-pytyn kansi kiinni.

Piha

Leikkaa nurmikko ja talvella tee lumityöt siististi. Siirrä myös ulkona ylimääräiset tavarat varastoon. Siirrä autot pois pihalta esimerkiksi kauemaksi kadulle kuvausten ja esittelyjen ajaksi.

Viime silaus

Vie roskat ja tuuleta koti. Avaa verhot ja nosta sälekaihtimet. Valaise riittävästi. Pöyhi sisustustyynyt ja viikkaa tai asettele viltit ja muut tekstiilit kauniisti. ■

Lähde: popkotikauppa.fi

Teksti: Ulla Sirén

Kaikenkarvaiset kotipihalla

Ihmisten kotipiha on myös heidän lemmikkiensä piha. Lemmikkieläimet viihtyvät omien ihmistensä seurassa omalla reviirillään, ja siksi niiden pihaelämä kannattaa tehdä mahdollisimman mukavaksi ja turvalliseksi. Samalla on hyvä ajatella myös naapureiden mukavuutta ja turvallisuutta noudattamalla lemmikkien ulkoilua koskevia säädöksiä.

Omakoti- tai rivitalopihaa suunnitellessa kannattaa ottaa alusta alkaen huomioon perheen lemmikit. Kukkapenkin keväisen tuore multa tai käytävän vasta tasotettu hiekka on puutarhahahmiselle houkutteleva näky, mutta se on sitä myös kissoille ja koirille – kaivamistarkoituksiin. Varsinkin koiranpennut osallistuvat mielellään puutarhatöihin kuoputtamalla taimia ylös sitä mukaa, kun isäntäväki ehtii niitä istuttaa. Siksi on syytä pohtia valmiiksi, mitä lemmikit saavat puuhata pihalla. Rajataanko niiden käyttöön vain tietty alue, vai onko koko piha vapaassa käytössä? Onko alueella esimerkiksi myrkyllisiä kasveja tai vaarallisia paikkoja? Kuinka armollinen haluat olla itsellesi ja lemmikillesi: haittaa-

ko, jos pallonhakuleikissä katkeaa muutama perenna, ja saako kissa nukkua terassilla kukka-astiassa, vaikka istutus siitä hieman kärsisi?

Lemmikeille on tarjolla kaikenlaisia pihavälineitä koirien uima-altaista mielikuvituksellisiin kiipeilyrakennelmiin, mutta karvaisille ystäville riittävät tavallisesti hyvät perusasiat: varjoa ja juomavettä, sateensuojaa, kylminä päivinä lämmin suojapaikka. Jos kissalle tai koiralle päädytään rakentamaan oma aitaus, häkki tai koppi, on tarpeen ottaa selvää, tarvitaanko sellaiseen lupa. Esimerkiksi taloyhtiön, taajaman tai kaupungin järjestyssäännöissä voi olla lemmikkieläinten pitoa koskevia rajoituksia, ja myös naapureilta voi-

daan joissakin tapauksissa edellyttää suostumus, vaikka verkkoaitaus omalla pihalla ei kuulostakaan kovin järjestyttävältä maiseman muutokselta.

Juoksua vaijerin päässä

Koira on pidettävä taajamassa kytkettynä, mutta omalla pihalla vapaa ulkoilu on sallittua. Edellytyksenä on, että koira pysyy rajatulla piha-alueella, mistä asiasta tottelevaisetkin yksilöt saattavat joskus lipsua, jos jotain ylivoimaisen kiinnostavaa ilmestyy lähimaille. Jotkut koirarodut ovat tyypillisiä pihakoiria, jotka viihtyvät itseksensä ja nauttivat erityisesti talonvartijan tehtävästä. Niitäkään

Kanit ja muut pienet eläimet viihtyvät ulkona lämpiminä kesäpäivinä. Niiden häkin tai aitauksen pitää tarjota riittävä suoja sekä petoeläimiltä että paahteelta.

ei luonnollisesti saa jättää pihalle yksin, jos ihmiset eivät ole kotona.

Kaikkia pihoja ei ole mahdollista aidata niin, että lemmikit voisivat oleilla vapaasti koko alueella. Silloin juoksunaru tai -vaijeri on keino varmistaa, että koira pysyy pihassa, vaikka omistajien huomio kiinnittyisi muualle. Juoksuvaijerit on suunniteltu enimmäkseen keskikokoisille ja suurille roduille, ja niitä on saatavissa erilaisia koiran painon mukaan noin 15 kilosta ylöspäin. Pieni koira pysyy tavallisen hihnan tai narin päässä, kunhan sen turvallisuus ja hyvinvointi varmistetaan samalla tavoin kuin vaijeriin kytketyn koiran: naru ei saa päästä kiertymään tai sotkeutumaan mihinkään, sen päässä olijan on päästävä tarvittaessa varjoon tai suojaan sateelta, ja tarjolla on oltava raikasta vettä. Narussa tai vaijerissa kiinni olevalle koiralle suositellaan kaulapannan sijasta valjaita.

Jos vaijeria ei voi kiinnittää esimerkiksi puuhun tai tolppaan, tarkoitusta varten on olemassa maahan kiinnitettävä koukku, joka sopii melkein pihaan kuin pihaan. Sen sijaan kaikki koirat eivät välttämättä opi viihtymään vaijerissa. Silloin verkkoaitaus voi olla niille parempi vaihtoehto, mikäli asuinalueen säädökset sen sallivat.

Suvimaja ei ole pysyvä asunto

Koiran oma pieni maja on idyllisen näköinen lisä pihaan, mutta sen täytyy palvella asukastaan oikealla tavalla. Ulkotarhassa asuvien koirien kopeista on olemassa omat lämmöneristystä koskevat säädöksensä, ja niissä tulisi olla kylmänä aikana aina vähintään + 10 asteen lämpötila. Valmiina myytävissä koirankopeissa on tarjolla monenlaisia eristys-, lämmitys- ja eteishuonerat-

kaisuja, eikä menneiden vuosikymmenten yksihuoneinen maavarainen lautakoppi enää täytä mitään hyväksyttäviä ehtoja.

Mikään ei silti estä rakentamasta lemmikille pientä kesämajaa, joka tarjoaa suojaa sateella ja rauhallisen nukkumapaikan. Sellainen voi olla esimerkiksi koiran-koppi piha-aitauksessa tai juoksunarun yhteydessä, ellei ole vaaraa, että naru tai vaijeri takertuu kopin rakenteisiin. Helteellä kopissa voi olla kuumempi kuin sen ulkopuolella, mutta hyvässä varjossa olevaan koppiin voi kokeilla laittaa esimerkiksi geelitäytteisen itseviilentyvän viilennyspatjan.

Kissat pitävät pienistä luolamaisista pesistä, ja toisaalta ne viihtyvät korkealla puiden oksilla tai vaikka kaiteilla, joista on helppo tarkkailla ympäristöä. Kissan ulkotarhan pitäisi olla tarpeeksi korkea mutta ehdottomasti katettu, ja siellä voi olla sekä näkösuojan tarjoava pesä että esteetön tarkkailupaikka esimerkiksi raapimispuun huipulla. Kissa voi viettää ulkotarhassa lyhyen hetken talvellakin suojasäällä, mutta mitkään häkit, kopit tai tarhat eivät koskaan ole sisätiloihin tottuneen lemmikin pysyviä asuntoja. Niissä voi viettää aikaa vain silloin, kun ihmisperheen jäseniä on läsnä varmistamassa karvaverin hyvinvoinnin.

Häkkiulkoilu sopii pikkulemmikeille

Kissan ulkoilu on kiihkeitä tunteita herättävä ikuisuus-kysymys, mutta kiistatonta on, että taajama-alueella kisan pitäminen irti on kiellettyä. Kissa voi oppia kulkemaan valjaissa ja talutushihnassa, ja sille voi rakentaa ulkotarhan pihaan samoilla edellytyksillä kuin koiral-lekin.

Kissa on kuitenkin perusuonteeltaan vapaa ja itse-

näinen, ja se pitää isosta reviiiristä, jonka rajat saa määritellä itse. Kissa ei siis tee pihassapysymisopimuksia omistajansa kanssa, ja halutessaan se livahtaa karkuun uskomattoman pienestä kolosta. Siksi kissan aitaukseen tarvitaan mielellään kaksi ovea, joista toinen on pieni luukku kissan sisään laittamista varten, ja toinen sellainen, jonka kautta aitauksen pääsee siivoamaan. Luukulla varmistetaan, että kissa ei tee ovelta täyskäännöstä ja livistä toiseen suuntaan kuin oli tarkoitus.

Kaikista eläimistä kanit ovat eräänlaisia häkkieläimen prototyyppejä. Kanihäggi-sanaa käytetään joskus kuvaamaan yleisesti pientä ja ahdasta tilaa. Kanin ulkoilutila ei saa kuitenkaan olla liian pieni, ja isoille roduille on oltava tilaa enemmän kuin kääpiökaneille. Kanit ovat saaliseläimiä, joten niiden häkin on oltava samalla vahva suoja erilaisia petoeläimiä vastaan. Sen on oltava tietenkin katettu, ja myös oven salpojen on oltava niin lujia, etteivät ne aukea vahingossa.

Kanien, marsujen ja muiden pienten lemmikkien ulkoilmaelämään pätevät muuten samat säännöt kuin kissojen ja koirien: raikasta juomavettä ja suojaa tarvitaan aina. Kanit tarvitsevat turvapaikakseen kopin, joka ei saa olla liian kuuma eikä kostea. Oljet ja heinät sitovat pehmykkeinä hyvin kosteutta, ja ne on helppo vaihtaa puhtaisiin tarvittaessa.

Kanit rakastavat kuoppien kaivamista, ja ne osaavat myös kaivaa itselleen sopivan karkureitin aitauksensa seinän ali. Jotkut suosittelevat kanihäggiin lattialevyä karkumatkojen torjumiseksi. Jos kuitenkin haluaa tarjota kaneille turvallisen mahdollisuuden niille luontaiseen toimintaan, voi aitauksen alle asentaa vahvaa metalliverkkoa parin- kolmenkymmenen sentin syvyyteen. Silloin pitkäkorvat voivat kaivella koloja mielin määrin vaarantamatta omaa turvallisuuttaan. ■

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Pihan leikkivälineet innostavat lapsia liikkumaan

Hyvin suunniteltu ja toteutettu ulkoleikkipaikka aktivoi lasta liikkumaan pihalla ja tarjoaa mielikuvitukselle tilaa kehittyä. Kun samaan syssyyn yhdistetään vielä pelipaikka tai ulkokuntosali, saadaan koko perhe viihtymään yhdessä ulkosalla.

Pihan suosituimmat leikkivälineet ovat pysyneet vuodesta toiseen yllättävänkin samoina: keinu, liukumäki ja hiekkalaitikko löytyvät monelta pihalta ja ilahduttavat niin suuria kuin pieniäkin leikkijöitä. Jos tilaa vain riittää, niiden lisäksi hankitaan usein leikkimökki tai -maja, kertoo maisemasuunnitteluhortonomi **Minna Harju**.

– Itse olen lapsena roikkunut rengaskiekussa kalliokielekkeellä ja tehnyt kaikki hölmöydet, hän muistelee nauraen.

Tämä onkin yksi pihaleikeissä tapahtunut konkreettinen muutos. Siinä missä takavuosina lasten leikkipaikkoihin saatettiin suhtautua hyvin rennosti, nykyisin ne suunnitellaan ennen kaikkea turvallisuus edellä.

Toinen tärkeä, mutta yhä vähälle huomiolle jäänyt asia on riittävä aurinkosuoja. Harju muistuttaa, että kesät Suomessakin voivat olla kuumia ja auringonpaahde polttavaa.

– Aurinkosuojaa tarvitaan ihan kotipi-

hallekin, onko se sitten aurinkokatos, aurinkovarjo tai kasvillisuudella tehty, hän sanoo. Samasta syystä liukumäkeäkään ei kannata sijoittaa aukeamaan etelään päin, sillä aurinko paahtaa sen äkkiä liian kuumaksi laskemiseen.

Leikkipaikan turvallisuudessa paljon huomioitavaa

Minna Harju muistuttaa, että lapset eivät saisi olla pihallakaan tyystin ilman aikuis-

ten valvontaa. Leikkipaikan suunnittelussa tulisi siis huomioida ensinnäkin hyvä näköyhteys, eikä sijoittaa sitä aivan pihan viimeisimpään nurkkaan. Sen lisäksi leikkivälineiden paikkaa valitessa on tärkeää huomioida leikkivälineiden pakotettu liike.

– Se tarkoittaa esimerkiksi keinun liikettä, jota lapsi ei pysty pysäyttämään saman tien. Tai karusellissa liike, jota lapsi ei pysty pysäyttämään kuin seinään.

Hän neuvookin noudattamaan leikki-

välineiden sijoittelussa riittäviä turvaetäisyyksiä. Esimerkiksi liukumäelle tarvitaan riittävä laskualusta. Väliaidoilla ja kasvillisuudella voidaan tarvittaessa ohjata lasten kulkua pois vaarapaikoilta.

Koska pienet lapset laittavat innokkaasti suuhunsa kaiken senkin, mitä ei pitäisi, hän kehottaa myös tarkistamaan esimerkiksi Myrkytyskeskuksen internetsivuilta listan myrkyllisistä puutarhakasveista.

– Yllättävissäkin kasveissa voi olla myrkyllisiä kasvin osia. Monta kertaa myrkyllinen osa saattaa olla vaikka marjan siemen, mutta on myös kasveja, joissa lehdet tai neulaset ovat myrkyllisiä.

Turva-alusta voi olla myös kaunis lisä pihaan

Leikkipaikkaa tehdessä kannattaa kiinnittää huomiota myös pihan riittäviin kaatoihin ja oikeanlaiseen alustaan. Esimerkiksi nurmi kuluu helposti keinujen alla tai kärsii, kun hiekkalaatikon hiekka leviää sille.

– Pohjaa pitää pystyä pitämään kunnossa. Se ei saa pölistä eikä velliintyä, muuttua mudaksi. Nurmikko ei ole välttämättä se paras vaihtoehto siihen pohjalle, Harju huomauttaa.

Kunnollinen turva-alusta ei ole hänen mukaansa kallis. Se maksaa toki enemmän kuin tavallinen nurmikko, mutta on laadukkaasti tehtynä nurmeen verrattuna pitkäikäinen ja huoltovapaa ja kestää ahkerankin leikkimisen.

Kotitalouksillekin myydään valmiita ja kustannustehokkaita turva-alustaratkaisuja kuten mattoja, turvasoraa tai -haketta. Pihan ilmeestäkään ei tarvitse niiden vuoksia tinkiä: Harju vinkkaa, että nurmipihalla leikkipaikalle voidaan valita hiekkatekonurmi, jolloin piha pysyy kauniin vihreänä eikä materiaalin vaihtumista edes erota kauempaa katseltuna. Turvahake voi puolestaan olla kaunis valinta metsäpuutarhamaiselle pihalle.

– Se sopii ympäristöön eikä hyppää liikaa esille sieltä.

Huolella tehty asennus kestää kovempaakin leikkiä

Keinujen ja kiipeilytelineiden mukana tulee toki tarvittavat asennusohjeet, kertoo Minna Harju. Hän painottaa kuitenkin leikkivälineiden kunnollisen alustamisen merkitystä: siinä ei pidä ottaa mitkää eikä noudattaa ohjeita miten sattuu.

– Usein laitetaan murskepohja ja valettu betonijalka, tai leikkivälineessä voi olla valmis jalka riippuen siitä, kuinka laadukkaasta tuotteesta on kyse.

Jos leikkiväline toimii samalla esimerkiksi kuntoilulaitteena, huolella tehty asennus takaa, ettei se ole äkkiä kumollaan pitkin pihaa. Harju huomauttaa, että useammalla keinulla varustettuun leikkikeskukseen kohdistuu suurta vääntöä, kun suuremmat lapset keinuvat samanaikaisesti eri suuntiin. Sen takia leikkivälineet tulisi myös tarkastaa useamman kerran vuodessa.

– Jos leikkivälineet ovat kovalla käytöllä, kävisin ne kerran kuussa läpi, ettei niissä ole kuluneita tai hajonneita osia, jotka aiheuttaisivat vaaratilanteen.

Rajallisen tilan leikkivälineet pienelle pihalle

Leikkipaikka voi vaatia pihalta yllättävän paljon tilaa jo tarvittujen turvaetäisyyksien vuoksi. Harju kertoo, että esimerkiksi julkisten leikkipaikkojen keinoilta vaaditaan kahdeksan metriä tyhjää tilaa, eli neljä metriä kumpaankin suuntaan. Jos piha on pieni, hän kehottaakin miettimään, voisiko keinun sijoittaa esimerkiksi kiinni talon rakenteisiin.

– Paljon näkee, että jos on pieniä lapsia ja keinumisliike on pieni, tai keinumisen tehdään vielä aikuisen kanssa, keino on kiinnitetty roikkumaan terassin kattoparruun. Mutta kun lapset kasvavat ja keinumisliike kasvaa, tarvitaan tilaa enemmän, etteivät muut vaaranu.

Hiekkalaatikko toimii Harjun mukaan hyvin pienen pihan leikkivälineenä. Eikä leikkiin tarkoitettujen rakennelmien tarvitse suinkaan aina olla kiinteitä: jos pihalle ei mahdu leikkimökkiä, hän vinkkaa pystyttämään sen sijaan vaikka teltan.

Hiekkalaatikko on pihaleikkien kestopuosikki

Monelle pihalle sopiva hiekkalaatikko onkin kiistatta leikkivälineiden klassikko. Sen hankkimisessa on kuitenkin muutama asia, jotka kannattaa ottaa huomioon.

– Tärkeää on, ettei hiekka pölise ja pölyä – ja että siitä tulee kakkuja. Kaikesta hiekasta ei saa kakkuja tehtyä, Minna Harju huomauttaa.

Jos hiekkalaatikko rakennetaan itse, Harju neuvoa varmistamaan, että siihen mahtuu riittävästi hiekkaa ja että hiekka myös pysyy laatikossa. Hiekkalaatikon laidat toimivat tyypillisesti tasoina, joiden päällä hiekkakakku tehdään ja ”syödään”. Hän vinkkaa, että vastaavanlaisen tason voisi tehdä myös hiekkalaatikon sisälle, jotta hiekka ei kulkeutuisi liian helposti laatikon ulkopuolelle.

Koska lapset mielellään tasapainoilevat hiekkalaatikon laidoilla, turvallisuussyistä tulisi myös miettiä, kuinka korkea laatikon reuna on, ja onko sen ulkopuolella asioita, joihin lapsi voisi kaatuessaan lyödä pänsä.

– Hiekkalaatikossa pitää olla myös kansi, että sen saa suljettua eikä siitä tule naapurin kissojen hiekkalaatikkoa, hän neuvoa. Samalla riemuväriset hiekkalelut saadaan kätevästi kannen alle piiloon.

Toimintojen yhdistely tuo aikuisetkin mukaan pihaleikkiin

Lasten kasvaessa myös leikkiin vaadittu tila kasvaa ja kiinnostuksenkohteet muuttuvat, jolloin leikkialuekin jää toimettomaksi. Harju kuitenkin vinkkaa, että vaikkapa terassin yhteydessä oleva hiekkalaatikko voidaan aikanaan muuttaa korotetuksi istutusalueeksi tai tehdä

Freepik

Trampoliini on lasten suosiossa

Trampoliini on pihan leikkivälineiden uusi suosikki. Trampoliinilla hyppiessä voi kuitenkin tapahtua helposti tapaturmia, joten sen valinnassa kannattaa huomioida erityisesti turvallisuus.

Esimerkiksi rungon vakaus ja jousitus voivat vaihdella mallikohtaisesti paljonkin. Edullisimmissa malleissa rakenteet ovat keveämpiä ja pehmusteisiin satsattu vähemmän. Hyppimisen turvallisuutta lisäävät turvaverkko ja jousia peittävä reunasuojus. Myös trampoliinien takuuajoissa on eroja.

Trampoliini on sijoitettava tasaiselle alustalle riittävän kauas puista ja muista vastaavista esteistä ja kiinnitettävä maahan ankkurointisetillä. Ja viimeisenä, vaan ei vähäisimpänä tulee muistaa nyrkkisääntö: vain yksi henkilö kerrallaan hyppimään.

Naapurit huomioon trampoliinia sijoitettaessa

Kun pihalla pomppivat omien lisäksi kenties myös naapuruston lapset, ilo ja sen myötä melu voi olla melkoinen.

Kiinteistöliiton silloinen apulaispäälakimies Kristel Pynnönen muistutti aikoinaan Iltalehdelle antamassaan haastattelussa, että naapuri voi valittaa trampoliinista, jos se aiheuttaa kohtuutonta haittaa tai häiriötä. Haitaksi käy esimerkiksi maiseman menetys tai kohtuuton varjostushaitta. Tyypillisesti kiistat aiheutuvat siitä, että trampoliini on sijoitettu lähelle tonttien rajaa.

Mikäli trampoliinileikit kiristävät naapureiden välejä, kovaääniselle hyppimiselle voidaan sopia yhteistuumin sopivat ajat, tai tarvittaessa miettiä trampoliinin sijoittamista muualle. Lasten leikkien äänet kuuluvat kuitenkin normaaliin asumiseen pien-taloalueellakin, eikä trampoliinia voi kieltää niiden perusteella.

Lähteet: www.acon.fi, www.trampoliini.info, www.hyvaterveys.fi, www.iltalehti.fi

sen paikalle vesiaihe.

Leikkipaikalle voi saada kuitenkin lisää käyttöikää myös yhdistämällä siihen esimerkiksi aikuisten ulkokuntosali. Näin leikin lisäksi samaan tilaan voidaan yhdistää koko perheen oleskelua, jolloin yhdessäololle jää enemmän aikaa.

– Kiipeilytelineen yhteyteen pistetään leuanvetotanko, tai hiekkalaatikon yhteyteen tasoja, jotka toimivat hyppybokseina, hän mainitsee esimerkkinä. Usein yhdistelyyn on myös käytännön syitä:

– Nykyään tontit eivät ole enää hirveän

isoja, joten toimintoja täytyy yhdistää. Esimerkiksi leikkimökit alkavat olla niin isoja, että niissä voi kesäisin yöpyä.

Kaiken kaikkiaan pihaa ei kannattaisi Harjun mukaan suunnitella miellyttämään vain aikuisten silmää.

– Jotta lapset saadaan pihalle ja viihtymään siellä, suosittelen, että mahdollistetaan lapsille jotain sinne pihalle, hän sanoo.

– Jos piha on tehty vain aikuisten ajatukseksi, kyllä se kännnykkä aika nopeasti tulee lapsen käteen. Lapsille pitää myös antaa sinne pihalle tilaa. ■

» LAKIPALSTA

Varatuomari Iina Tornberg
Asianajotoimisto
Lindblad & Co Oy

Kuluttajariitalautakunnan ratkaisu omakotitalossa asuvien eläkeläisten sähkölaskun kohtuullisuudesta

Sähkölämmitteisten omakotitalojen lämmityskustannukset ovat kuluvin vuosina aiheuttaneet huolta. Esimerkiksi pienituloiset eläkeläiset ovat voineet olla varsin tukalassa tilanteessa kalliitten sähkölaskujensa kanssa. Sähkön markkinahinnan alentuessa pahaa mieltä on erityisesti aiheuttanut se, että myynnissä olevan määräaikaisen sähkösopimuksen on saanut huomattavasti paremmin ehdoin kuin mitä voimassa olevassa sopimuksessa oli sovittu. Suorassa sähkölämmityksessä olevan omakotitalon asukkaiden vaadittua ratkaisupyyntöä, kuluttajariitalautakunnan oli ratkaistava, oliko määräaikaisen sähkösopimuksen mukainen sähköenergian hinta ollut pienituloisille eläkeläisille kohtuuton sopimuksen tekemisen jälkeen muuttuneissa olosuhteissa. Kuluttajariitalautakunta antoi kyseisen ratkaisunsa nro D/5604/39/2023 joulukuussa 2023.

Kuluttajariitalautakunnan ratkaisua hakeneet eläkeläiset olivat 31.10.2022 tehneet elinkeinonharjoittajan kanssa kiinteähintaisen määräaikaisen sähköntuotantisolimuksen 11.11.2022 ja 31.10.2024 väliselle ajalle. Sähköenergian hinnaksi oli sovittu 27,25 senttiä kilowattitunnilta perusmaksun ollessa 2,50 euroa kuukaudessa. Antamassaan ratkaisussa kuluttajariitalautakunta suositti, että elinkeinonharjoittaja kohtuullistaa kuluttajien sähkösopimuksen hinnan 20 senttiin kilowattitunnilta 11.11.2022 ja 10.11.2023 väliseltä ajalta. Lisäksi lautakunta suositti elinkeinonharjoittajaa palauttamaan kuluttajille näiden maksamat suoritukset kohtuulliseksi katsottavan hinnan ylittäviltä osin kuitenkin siten, että lasketusta hyvityksestä vähennetään saatu sähköhyvitys. Kuluttajariitalautakunta otti päätöksellään kantaa vain sopimuksen ensimmäisen kuluneen vuoden sähköenergian hinnan kohtuullisuuteen. Päätös oli syntynyt äänestyksen (6–2) jälkeen.

Suosituksensa perusteluissa kuluttajariitalautakunta kiinnitti huomiota sopimuksen solmimishetkellä voimassaolleen sähkömarkkinoiden poikkeuksellisuuteen Ukrainan sodan ja sen eurooppalaisille sähkö- ja energiamarkkinoille aiheuttaman kriisin johdosta. Poikkeuksellisessa tilanteessa sähkön markkinahintojen muutosten ennustaminen oli käynyt kuluttajille

mahdottomaksi. Kuluttajariitalautakunnan mukaan kyseisten eläkeläisten noin kahden vuoden määräaikaista sopimusta ja sen kohtuullisuutta oli arvioitava sekä vuositasolla että kokonaisuu-
tena. Vertailuhinnaksi tuli kuluttajariitalautakunnan mukaan ottaa sopimuksen voimassaoloaikana markkinoilla tarjottujen määräaikaisten sopimusten keskihinta. Eläkeläisten sähkönkulutus oli heidän oman ilmoituksensa mukaan ollut sopimuksen ensimmäisen vuoden aikana vähintään 18 000 kilowattituntia, jolloin sähköenergiasta maksettavaksi olisi tullut noin 4 900 euron lasku. Sähköhyvitystä eläkeläiset olivat saaneet yhteensä 533,67 euroa. Kuluttajariitalautakunta vertasi kuluttajien sähköstään maksamaa hintaa Energiaviraston ylläpitämien sähkön hintatilastojen kuukausittaisen sähkön keskihintojen keskiarvoon 1.11.2022 ja 1.10.2023 väliseltä ajalta ja totesi, että kuluttajien sähkösopimuksen hinta ylitti näin lasketun 15,06 sentin keskihinnan vuositasolla yli 15 prosentilla ja yli 150 eurolla. Kuluttajariitalautakunnan mukaan sopimus voi johtaa kohtuuttomuuteen ja sitä tulee sovitella, jos kuluttajan maksama kiinteä hinta sähköstä ylittää mainitut kynnysluvut.

Kuluttajariitalautakunta otti kohtuuttomuusarvioinnissa ja sovittelun määrässä lisäksi huomioon kuluttajien tapauskohtaiset olosuhteet. Eläkeläisten sähkölaskun määrä oli ollut lähes 5 000 euroa vuodessa ja sähköenergiaa oli käytetty heidän vakituisten asuntonsa välttämättömään lämmitykseen. Eläkeläisten sähkösopimuksen mukainen lasku energiasta sähköhyvityksellä vähennettynä oli erityisesti talviuukausina vastannut merkittävää osaa heidän nettotuloistaan. Sähkölaskun kokonaismäärää oli sähköhyvitysten jälkeenkin voitu pitää suurena eläkeläisten kokonaistalouteen nähden, eikä sähkösopimus ollut ollut irtisanottavissa lainkaan tai edes kohtuullisin ehdoin. Lisäksi asiassa ei ollut ilmennyt mitään erityisiä tapauskohtaisia seikkoja, jotka olisivat puhuneet hinnan sovittelua vastaan, vaikkei kuluttajien kohdalla ollutkaan ilmennyt sairaudesta, työttömyydestä taikka muusta sosiaalisesta suoritusesteestä johtuvia maksuvaikeuksia, jotka olisivat puoltaneet hinnan erityisen suurta sovittelua.

Ekologista lämpöä kotimaasta ja sen ilmasta

Jäspin ilma-vesi- tai maalämpöpumppu on energiatehokas ja ekologinen valinta kotisi lämmönlähteeksi. Tutustu luotettaviin kotimaisiin lämmitysratkaisuihin: jaspi.fi

Jäspi Tehowatti
Air Split

[illegible]

VALMIINA
TERASSIKAUTEEN

YKSILÖLLISESTI
SUUNNITELLUT LASITUKSET
MITTATILAUKSENA

PARVEKELASIT | TERASSILASIT
ALUMIINIKAITEET | LASIKATOT

GLASCON

myynti@glascon.fi
www.glascon.fi

Olipa **PUHDISTUSHAASTE**
mikä tahansa, meillä on
siihen **RATKAISU!**

- Painepesurit
- Hörypuhdistimet
- Pölynimurit
- Lattianhoitokoneet
- Tekstiilipesurit
- Huolto, tarvikkeet ja varaosat

KÄRCHER CENTER TIUSANEN

www.ouluntestikuva.fi
Puh. 010 229 6060

KÄRCHER

makes a difference

MAINOS

PUUSTELLI

Mukana remontin kaikissa vaiheissa

Etätö on lisännyt vapaa-ajan asunnoilla vietettyä aikaa, ja moni mökki toteutetaan nyt vastaamaan uusia tarpeita. Huvilan omistaja saattaa asua kaukana; silloin helppo ja luotettava ratkaisu on hankkia keittiö kokonaispalveluna. Tämän palvelun suosio näkyykin Eskolan mukaan juuri toimituksissa Syötteelle ja muihin pohjoisen hiihtokeskuksiin.

”Olemme mukana kaikissa vaiheissa aina siihen asti, kun uusi keittiö on valmis käyttöönotettavaksi”, Soile Eskola sanoo. Asiakastyytyväisyys näkyy mittauksissa sekä myymälää suosittelevien asiakkaiden määrässä.

Kotimaisuus

Ilo uudesta ja toimivasta keittiöstä sekä hyvin sujuneesta remontista kantaa kauas, sillä laatu kestää aikaa. Harjavallassa valmistetut Puustellin kalusteet ovat kotimaisen avainlipputuote.

Uusi keittiö toteutetaan Oulun seudulla yhä useammin palveluna – mitä se tarkoittaa?

Nykyisin uusi keittiö ostetaan yhä useammin kokonaisvaltaisesti remontoituna. Puustellin seurannasta käy ilmi, että kokonaispalvelun suosio on lisääntynyt Oulun seudulla. Asiakkaat arvostavat, kun remonti on alusta loppuun ammattilaisten käsissä.

”Hyvää palvelua ja laadukasta työn jälkeä arvostetaan enemmän kuin ennen”, sanoo myymälävastaava, sisustussuunnittelija Soile Eskola Oulun Puustellista. Hän pitää tätä kulttuurin muutoksena Pohjois-Suomessa. ”Ennen haluttiin ehkä suoriutua itse, mutta nyt kokonaispalvelun kysyntä on

lisääntynyt ja sillä on tyytyväisimmät asiakkaat.”

Kun remonti on osaavissa käsissä ja tieto kulkee, työ toteutuu aikataulussa ja remontin hinta pysyy hallinnassa. ”Vastaamme suunnittelusta, aikataulutuksesta ja töiden koordinoimisesta. Asentajamme ovat koulutettuja ja sertifioituja. Asentajien tekemälle työlle annamme kahden vuoden tehdastakuun.” Poikkeuksetta remontiin liittyy myös LVI- ja sähkötyötä.

”Kokonaispalvelu tarkoittaa sitä, että me toteutamme kaiken suunnittelusta käyttöönottoon. Tätä ei voi ehkä liikaa korostaa, sil-

lä monesti myymälään saapuvat asiakkaat hämmästyvät, että meiltä saa niin paljon enemmän kuin keittiön, koko remontin”, kertoo Soile Eskola.

Oulun Puustellin valikoimassa on kodin kaikkien tilojen kiintokalusteet. Tarvittaessa olemme mukana auttamassa myös seinien ja lattioiden pintamateriaalien sekä värien valinnassa. Omakotitalorakentajat kokevat helpotusta, kun uuden kodin ilmeestä saadaan yhtenäinen ja samasta paikasta on mahdollisuus hankkia kalusteita keittiön lisäksi myös makuuhuoneisiin, kodinhoituhuoneeseen sekä wc-tiloihin.

OULUN PUUSTELLI

Alasintie 10 B, p. 010 277 7325

MA-PE 10-17 • LA 10-14

Varaa maksuton suunnittelu-aika
[Puustelli.fi/varaa-aika](https://puustelli.fi/varaa-aika)

Puustelli
PARAS OSA KOTIA

®
Tulikivi
Studio Oulu

RAKENTAJA
2024 Oulu

MESSUETUNA
Rahtivapaus
Kysy myös muita etuja studiolt!

Etu koskee takkoja ja kiukaita
ja on voimassa 12.-21.4.2024.

Välirinne 9, Jääli. P. 0403 063 075